

Van de grammen en de kilo's

Een onderzoek naar de aanbodkant van
de drugsmarkt in Gouda

Bureau Beke

Juno van Esseveldt

Anton van Wijk

Hester de Boer

Bureau Bervoets

Eric Bervoets

BureauBervoets
ONDERZOEK & ADVIES BIJ VEILIGHEIDSVRAAGSTUKKEN

Bureau **Beke**

In opdracht van

Gemeente Gouda

Tekstredactie

Janneke van Bommel | tekstenredigeren.nl

Omslag en opmaak

Marcel Grotens

Van de kilo's en de grammen

Een onderzoek naar de aanbodkant van de drugsmarkt in Gouda

Juno van Esseveldt, Anton van Wijk, Hester de Boer en Eric Bervoets

© 2021 Bureau Beke & Bureau Bervoets

Inhoudsopgave

	Samenvatting	3
1	Inleiding	11
2	Opzet en uitvoering van het onderzoek	14
2.1	Politieregistraties en netwerkanalyses	14
2.2	Interviews	14
2.3	Media-analyse	15
2.4	Reflectie op het uitgevoerde onderzoek	16
3	Drugs en Gouda in de media	17
3.1	Mediaberichten in de tijd bezien	17
3.2	Aard van incident	17
3.3	Locaties	18
3.4	Type en hoeveelheid drugs	19
3.5	Betrokkenen	19
3.6	Modus operandi	20
3.7	Resumé	20
4	Goudse drugssubjecten	21
4.1	Drugsnetwerken Gouda	21
4.1.1	Drugssubjecten in Gouda	21
4.1.2	Vijf netwerken eruit gelicht	26
4.2	Drugsmarkten Gouda	33
4.2.1	Cocaïnemarkt	34
4.2.2	Heroïne-crackmarkt	36
4.2.3	Hennepmarkt	38
4.2.4	Markt van leveranciers en exporteurs	39
4.2.5	Overige drugs	40
4.3	Inzoomen op de jeugdige drugsdelinquenten	41
4.4	Resumé	44
5	Vergelijking onderzoek 2015	46
5.1	Overall beeld	46
5.2	Terugkerende drugssubjecten	47
5.3	Netwerken en drugshandel vergeleken	48
5.4	Resumé	49

6	Conclusies	50
6.1	Reflectie op het onderzoek en de bevindingen	50
6.2	Onderzoeksvragen beantwoord	51
6.2.1	Aantallen	51
6.2.2	Dealers en runners	51
6.2.3	Top X	52
6.2.4	Jeugdige drugsdelinquenten	52
6.2.5	Kenmerken en samenwerking	52
6.2.6	Lokaal en bovenlokaal	53
6.2.7	Aanbevelingen	54
	Geraadpleegde bronnen	56
	Bijlagen	
	Bijlage 1 Criminaliteitsgegevens van de netwerken	67
	Bijlage 2 Maatschappelijke klassen	69

Samenvatting

In 2015 hebben Bureau Beke en Bureau Bervoets onderzoek gedaan naar de aanbodkant van de drugsmarkt in Gouda. De gemeente Gouda heeft om een update van het onderzoek uit 2015 gevraagd, waarbij specifieke aandacht moet uitgaan naar jonge inwoners van Gouda die betrokken zijn bij de drugshandel. Het doel van dit onderzoek is om de aanbodkant van de Goudse drugsmarkt in kaart te brengen en daarmee input te genereren voor een gerichte aanpak.

Onderzoeksvragen

Voor het onderzoek zijn de volgende (hoofd)vragen geformuleerd.

1. Welke in Gouda woonachtige personen (subjecten) zijn volgens systeeminformatie en straatinformatie als runner of dealer actief op de (boven)lokale drugsmarkt? Wat is hun profiel? Hoe verhouden deze subjecten zich tot elkaar?
2. Hoeveel in Gouda ingeschreven, dan wel feitelijk in die gemeente verblijvende personen kunnen op grond van systeeminformatie (registers van politie en justitie) volgens de daartoe gangbare definitie worden aangemerkt als drugsrunner en/of dealer?
3. Wat is de invloed van de Goudse drugssubjecten (runners en/of dealers) op de bovenlokale drugsmarkt en welke invloed – vice versa – heeft de bovenlokale drugsmarkt op de Goudse subjecten.
4. Hoe vergaat het de drugssubjecten die tijdens het vorige onderzoek deel uitmaakten van de gevonden samenwerkingsverbanden? Wat is bekend over deze subjecten in de registraties van politie, justitie en reclassering en wat weten de ingevoerde professionals te vertellen over deze personen (straatinformatie).
5. Wat is de omvang en aard van de jonge aanwas in Gouda?
6. Welke mechanismen spelen een rol bij de werving (rekrutering) van de jonge aanwas voor de drugshandel in Gouda?
7. Welke concrete aangrijpingspunten, adviezen en aanbevelingen levert de beantwoording van voorgaande vragen op voor de lokale driehoek? Welk advies is er voor de driehoek, passend bij de rollen en verantwoordelijkheden van het OM, de politie en de gemeente?

Methoden van onderzoek

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden, zijn verschillende onderzoeksmethoden gebruikt. De aanbodzijde hebben we geoperationaliseerd als de aard en de omvang van het aantal door de politie geregistreerde drugssubjecten. In de Basisvoorziening Handhaving (BVH) hebben we gekeken naar personen, woonachtig in Gouda, die tussen

2016 en medio 2020 als verdachte of als betrokkene zijn geregistreerd voor drugsbezit of drugshandel. Ook is gekeken naar personen die niet in Gouda wonen, maar wel een registratie hebben voor bezit of handel in verdovende middelen in Gouda. Dit levert een totaal aantal op van 687 drugssubjecten. Van enkele drugssubjecten is geen data bekend of worden door de politie aangemerkt als harddrugsgebruikers en worden om die reden uit het databestand verwijderd. Voor de analyse van de registraties blijven er 620 drugssubjecten over. Met behulp van netwerkanalyses is bepaald hoe de in de politieregistraties aangetroffen personen zich tot elkaar verhouden.

Vervolgens is de systeeminformatie van de politie gecombineerd met straatinformatie. Bij straatinformatie gaat het om informatie (en vaak ook kennis) van professionals over drugssubjecten in de stad Gouda. Hiervoor is een groepsinterview gehouden met vier politiemensen uit het basisteam met een taakaccent drugs. Tijdens het groepsinterview is ingegaan op de verschillende drugsmarkten en welke drugssubjecten daarbij horen. Ook hebben de taakaccenthouders feedback gegeven op de drugsnetwerken die op basis van de BVH-registraties zijn geconstrueerd. De straatkennis vormt een waardevolle aanvulling op de netwerken op basis van de BVH-registraties (de systeemkennis).

Naast de taakaccenthouders van de politie is er met tien professionals gesproken. Het gaat voornamelijk om jongerenwerkers die onder andere werken met (jeugdige) drugssubjecten. Met de jongerenwerkers is gesproken over hun ervaringen met de lokale drugshandel, de wijze waarop de netwerken opereren en hoe de jongeren bij de drugs-handel betrokken raken. Ten slotte is in de media gezocht naar berichtgeving (tussen 2015 en medio 2020), waarin verkoop, productie of opslag van drugs voorkomt.

In de media

De berichtgeving over de drugscriminaliteit in Gouda over de afgelopen jaren laat een gevarieerd beeld zien. Cocaïne, gevolgd door hennep en heroïne zijn de meest genoemde drugs. Uit de analyse blijkt dat de incidenten betrekking hebben op handel (vaak vanuit auto's of horecagelegenheden), productie en opslag (onder andere op industrieterreinen). De drugscriminaliteit vindt volgens de nieuwsberichten voor het merendeel in Gouda plaats en in kleinere mate in omliggende gemeenten. De leeftijden van de plegers variëren; het lijkt er volgens de mediaberichten op dat jongeren vooral in de handel zitten en ouderen in de productie en opslag. Verschillende artikelen maken melding van georganiseerde groepen en internationale handel in drugs. Naast drugsdelicten is er bij sommige betrokkenen ook sprake van andere vormen van criminaliteit.

Drugssubjecten

De 620 drugssubjecten hebben een gemiddelde leeftijd van 29 jaar tijdens het indexdelict (eerste drugsmisdrijf in de periode 2016 tot en met medio 2020) en zijn in ruim vier tiende van gevallen (43%) in Gouda woonachtig. Bijna een tiende (9%) is afkomstig uit Bodegraven-Reeuwijk en zes procent woont in de gemeente Rotterdam. Andere gemeenten waar drugssubjecten wonen, zijn Krimpenerwaard (5%), Waddinxveen (4%), Den Haag (3%) en Zuidplas (3%). De overige drugssubjecten (18%) wonen in andere gemeenten, veelal

buiten de regio Gouda. Een kleine tien procent van de drugssubjecten (9%) staat geregistreerd als niet-ingezetene.

In totaal zijn de 620 drugssubjecten goed voor 11.083 antecedenten. Gemiddeld is dat 17,9 antecedenten per subject. Het aantal antecedenten per drugssubject is minimaal 1 en maximaal 210. Ieder subject heeft logischerwijs een drugsmisdrif gepleegd, dit is een selectiecriteria. Het aandeel subjecten dat – naast het drugsmisdrif – vernielingen en misdrijven openbare orde, geweldsmisdrijven, verkeersmisdrijven en vermogensmisdrijven pleegden, is aanzienlijk (zie tabel 1). Indien wordt gekeken naar het aantal misdrijven dan vallen vooral het aantal openbare orde misdrijven en vernielingen op.

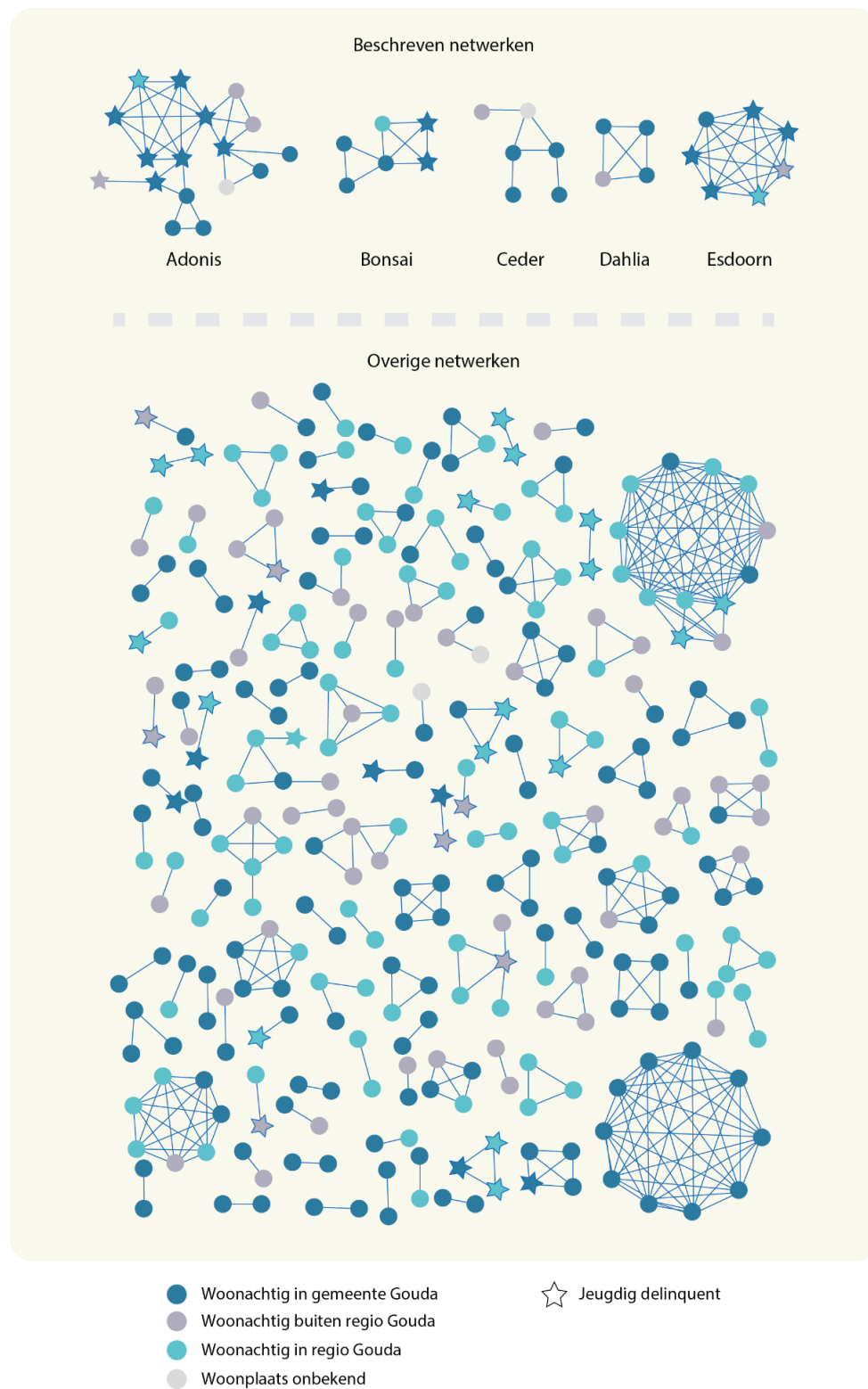
Tabel 1: soorten misdrijven drugssubjecten Gouda

	Subjecten		Misdrijven		Gemiddelde	Mediaan
	n	%	n	%		
Vermogensmisdrijven	347	56%	2020	18%	3,3	1
Vernielingen en misdrijven openbare orde	421	68%	3024	27%	4,9	2
Geweldsmisdrijven	404	65%	2251	20%	3,6	1
Seksuele misdrijven	12	2%	16	0%	0	0
Verkeersmisdrijven	393	63%	1914	17%	3,1	1
Drugsmisdrijven	620	100%	1145	10%	1,8	1
Wapenmisdrijven	129	21%	161	1%	0,3	0
Overige misdrijven	263	42%	552	5%	0,9	0
Totaal	620	100%	11083	100%	17,9	10

Drugsnetwerken

Van de 620 personen zijn er 352 drugssubjecten, die samen met een ander drugssubject verdacht of betrokken zijn geweest bij een drugsmisdrif. Voor deze 352 drugssubjecten zijn 117 afzonderlijke netwerken (of vormen van mededaderschap) te onderscheiden. Zeventig van deze netwerken zijn echter kleinschalig. In deze gevallen spreken we van duo's (zie figuur 1). Op basis van de analyse zijn vijf netwerken nader uitgelicht en beschreven. Deze netwerken hebben veel overeenkomsten. Binnen de netwerken is er volgens de taakaccenthouders sprake van 'lagen'. De bovenste laag wordt gevormd door de criminele families. Deze families zitten al jaren in de drugshandel en sturen meerdere dealers aan. De volgende laag zijn de dealers. Deze middenlaag kan worden gezien als leverancier voor de onderste laag, de runners. De dealers kunnen worden getypeerd als volwassenen, veelal van Nederlands-Marokkaanse afkomst, die in sommige gevallen zijn 'doorgegroeid' van runner naar de middenlaag. De runners zijn blijkens de interviews veelal jongeren met een migratieachtergrond en hebben in sommige gevallen een licht verstandelijke beperking (LVB).

Figuur 1: Netwerkanalyse Goudse drugsmarkt

Drugsmarkten

Volgens de taakaccenthouders drugs moet – in aanvulling op de samenwerkingsverbanden die zijn geconstrueerd op basis van politieregistraties – onderscheid worden gemaakt in vier afzonderlijke drugsmarkten, namelijk:

1. De cocaïnamarkt
2. De heroïne-crackmarkt
3. De hennepmarkt
4. Markt leveranciers en exporteurs

Vanuit de drugsmarkten bezien blijken, volgens de taakaccenthouders, drugsmisdrijven onderdeel te zijn van een breder criminaliteitspatroon. Dit is niet geheel van toepassing op de ‘grote jongens’, de handelaren en leveranciers, aangezien de verdiensten met grootschalige drugshandel die van bijvoorbeeld vermogensdelicten ver overtreffen. Het beeld van de drugsmarkten betreft op het eerste gezicht een – bijna uitsluitende – Goudse aangelegenheid. De drugshandel in Gouda lijkt zich vooral op lokaal niveau af te spelen, althans daar is het meeste zicht op. De meest zichtbare kant van de drugshandel komt tot uiting in de straathandel in Gouda. Binnen de straathandel zijn heroïne-crackgebruikers de meest bekende actoren, omdat deze groep erg vaak drugs nodig heeft en wordt bediend door dealers. Het is onbekend welke rol de drugshandel in Gouda op bovenlokaal (nationaal en internationaal) niveau speelt. De regionale recherche, die deze bovenlokale netwerken in kaart zou kunnen brengen, heeft recentelijk nauwelijks projectmatige drugsonderzoeken in relatie tot Gouda gedraaid. Hierdoor blijft het zicht op de dealers zich voornamelijk beperken tot het zichtbare, lokale en veranderlijke deel van de dealerkant. Informatie over dwarsverbanden met andere steden, criminele families elders in het land en internationale handelsstromen duiden er echter op dat de drugshandel in Gouda niet uitsluitend een Goudse aangelegenheid is. Ook zijn er signalen dat de oudere dealers (met een auto) naar andere delen van het land gaan om drugs te verhandelen.

Jeugdige drugsdelinquenten

Er zijn 73 registraties van drugssubjecten die ten tijde van het plegen van het drugsmisdrijf in de onderzoeksperiode jonger dan 18 jaar zijn. Bijna de helft van deze jeugdige delinquenten woont in de gemeente Gouda (45%). Ongeveer net zoveel drugssubjecten wonen in de regio Gouda. De gemeentes Krimpenerwaard en Waddinxveen komen regelmatig voor als woonplaats. Enkele jeugdige delinquenten (10%) wonen buiten de regio Gouda. De jeugdige drugsdelinquenten hebben in totaal 1.212 registraties in BVH. Het gemiddelde aantal registraties per drugssubject is 16,6. Het maximaal aantal misdrijven – gepleegd door een jeugdige drugsdelinquent – is 107. In de meeste gevallen gaat het om vernielingen en openbare ordemisdrijven. Ook vermogens- en geweldsmisdrijven komen regelmatig voor. In totaal plegen de jeugdige delinquenten 108 drugsmisdrijven. Dit komt neer op ongeveer 1,5 drugsmisdrijf per subject. Dit is significant minder dan het gemiddeld aantal drugsregistraties van de overige drugssubjecten (1,9), die 18 jaar of ouder zijn.

In de interviews wordt gesproken over een groep van twintig jongeren die nu in Gouda actief zijn in de drugshandel (op straatniveau).

Op basis van de interviews is bekend dat de jeugdige drugsdelinquenten voornamelijk in de onderste 'laag' van de drugsmarkt opereren. Uit de media-analyse komt naar voren dat de jongeren vooral in de drugshandel zitten, waar de ouderen actief zijn in de productie en opslag. De jongeren brengen bestellingen weg of halen spullen op. Er kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een verjonging van de drugsmarkt. Zo is in onderhavig onderzoek het aandeel jeugdig delinquenten met zeven procentpunt toegenomen (van 5 procent naar 12 procent) ten opzichte van het voorgaande onderzoek (Van alle markten thuis). De gemiddelde leeftijd waarop ze hun eerste drugsdelict plegen, is iets ouder dan 16 jaar. De meesten zijn blijkens de interviews voor die tijd al in de drugsscene actief. Ze komen uit probleem/aandachtgezinnen van onder meer Marokkaanse afkomst waar andere familieleden ook – soms jaren – in de drugs zitten. Voor deze jongeren zijn in de interviews meerdere factoren genoemd om zich met drugs bezig te houden. Jongeren kunnen snel geld verdienen en status verwerven als ze actief zijn in de drugshandel. Sommige jongeren worden 'geduwd' richting de drugsmarkt door hoge schulden (veroorzaakt door CJIB-boetes of gokverslaving) of arbeidsdiscriminatie. Jongeren worden actief geworven op straat of ze groeien letterlijk op in de drugshandel van familielieden; een bevinding die we ook in 2015 hebben opgetekend. Sommige jongeren maken een criminele carrière in de drugscriminaliteit en laten op hun beurt jonge dealers voor hen werken.

Van alle markten thuis

Een vergelijking van het onderhavige onderzoek met de studie naar de drugsmarkten uit 2015 laat verschillende overeenkomsten zien. In beide periodes gaat het om enkele tientallen jeugdige drugsdealers. Uit de politieregistraties blijkt het aandeel van de jeugdige drugsdelinquenten toegenomen in vergelijking met het vorige onderzoek. Deels – en dat is niet veranderd – komen de jeugdige drugsdelinquenten uit families die al in de drugscriminaliteit zitten, deels zijn het ook jongeren uit 'goede' gezinnen die op een gemakkelijke manier geld willen verdienen. In 2015 was een van de bevindingen dat de drugsmarkten minder overzichtelijk werden. Groepen mengden zich en de 'grote jongens' bleven uit het zicht van instanties, zoals de politie. Deze trends lijken zich te hebben voortgezet in 2020. De overlap in de geregistreerde drugssubjecten uit 2015 en 2020 is marginaal. Dit komt omdat er in 2015 nog grote en regio-overstijgende opsporingsonderzoeken draaiden, waardoor de informatiepositie beter was. Mogelijk, maar dat vergt nader onderzoek, is de informatiepositie rondom drugs van de politie als geheel minder geworden door de verscherpte aandacht voor de heroïnehandel en de capaciteit die daarin is gaan zitten. In 2015 is geconstateerd dat er vooral zicht is op de onderste regionen van de drugsmarkt en dat de lagen erboven weinig inzichtelijk zijn. Die trend lijkt zich te hebben doorgezet.

Aanbevelingen

1. De kennispositie en daarmee de capaciteit van de politie dient te worden versterkt met functionarissen die een brugfunctie vervullen tussen lokaal, regionaal en nationaal niveau. Er lijkt sprake van een kennislacune op het middenniveau (rol DRR en VVC) van de Goudse drugsmarkten en het topniveau. Inzicht in deze hele Goudse keten – en ook in de verbindingen met Rotterdam – kan de aanpak op diverse niveaus gericht laten plaatsvinden. De straathandel zal blijven bestaan, want dat zijn gemakkelijk vervangbare runners, als de lagen erboven niet worden aangepakt.
2. De gemeente zal meer moeten investeren in de preventieve aanpak. Het jongerenwerk, de oren en ogen van de wijk, verdient een professionele en zakelijke taakopdracht en een periodieke resultaatverantwoording. Hierbij past een open communicatie tussen jongerenwerk en de instanties die betrokken zijn bij de aanpak van de drugshandel. De vertrouwensband tussen jongeren en jongerenwerkers mag er niet toe leiden dat cruciale informatie niet wordt gedeeld. In het werving- en selectiebeleid dient hier expliciet aandacht aan te worden besteed.
3. Er dient bij de gemeente specifieke aandacht te komen om de risicofactoren, waardoor jongeren in de drugscriminaliteit terechtkomen, aan te pakken. Denk aan arbeidsdiscriminatie, LVB-problematiek, schulden, schooluitval en negatieve rolmodellen. Dit vergt een aanpak vanuit verschillende disciplines, waarbij mogelijk kan worden aangesloten bij bestaande integrale samenwerkingsverbanden. Hierbij dient de specificiteit van deze groep jonge runners en dealers niet uit het oog te worden verloren (zie ook eerste punt).
4. Het gegeven dat de drugshandel deels een intergenerationeel probleem is, leidt tot de aanbeveling dat de gemeente in samenwerking met de veiligheidspartners een langetermijnvisie (meer dan vijf jaar) moet ontwikkelen op de interventies die nu worden gepleegd om de drugsgerelateerde problematiek aan te pakken. Het feit dat de huidige geslaagde drugcriminelen tien jaar geleden al in beeld waren bij instanties, noopt tot een aanpak die organisatie- en functie-overstijgend is. Met andere woorden, zorg voor borging van een langdurige aanpak.
5. (Door)ontwikkel – in lijn met het voorgaande – een integrale aanpak van de criminele families die al geruime tijd de Goudse drugsmarkt beheersen. In diverse interviews wordt gesteld dat de Goudse drugsmarkt wordt gerund door een aantal criminele families. Ook in het onderzoek van 2015 zijn de criminele families aan de orde gesteld. Een integrale aanpak moet ervoor zorgen dat er een duidelijk voorbeeld wordt gesteld voor andere families en dat de drugslijnen worden doorgesneden. Er zijn in andere steden allerlei methodieken ontwikkeld die in Gouda kunnen worden toegepast.

Reflectie

Een beperking in het onderzoek is dat de informatie over de drugssubjecten en -markten beperkt is. De politie, in casu het basisteam, heeft zich met de taakaccenthouders drugs vooral toegelegd op de markt voor heroïne en crack. Zij herkennen de netwerken op basis van de BVH-registraties nauwelijks vanuit hun ervaring. Hun straatkennis is gebruikt om de verschillende markten te beschrijven, uiteraard voor zover daar zicht op is. Op districtsniveau (en mogelijk op landelijk niveau) is er geen zicht op bovenlokale Goudse drugsnetwerken. Onze indruk is dat er ten tijde van het onderzoek in 2015 meer kennis was over de drugsmarkten dan nu het geval is. De professionals, die naast de politie zijn gesproken, kunnen die lacunes opvullen en een beeld schetsen van de drugsproblematiek maar harde aantallen ontbreken, alsmede de samenhang van subjecten en markten. In deze constatering ligt ook de aanbeveling besloten om werk te maken van die kennis- en informatiepositie.

1 Inleiding

De gemeente Gouda heeft Bureau Beke en Bureau Bervoets gevraagd om een update van het onderzoek 'Van Alle Markten Thuis' uit 2015. In dat onderzoek werd destijds de aanbodzijde van de lokale drugsmarkt in kaart gebracht, waarbij ook werd gekeken naar de relatie met bovenlokale netwerken en de overlap van drugsnetwerken en gekende drugs-subjecten uit de Goudse top 60. De titel was ontleend aan het gegeven dat in deze drugsnetwerken vaak meer dan een enkele soort drugs werd verhandeld en dat de netwerksubjecten zich ook toelegden op andere misdrijven, zoals geweld en woninginbraken. Uit het onderzoek kwam verder naar voren dat een aantal tamelijk duurzame drugsnetwerken actief was in Gouda die soms weer relaties hadden met bredere bovenlokale en zelfs met internationale netwerken. De netwerken rekruteerden jongeren die vervolgens als een soort 'zzp'er' klussen verrichtten voor (veelal) meer dan één enkel netwerk. We constateerden verder overlap in de destijds aanwezige lokale drugssubjecten met de top 60 van jeugdige en jongvolwassen criminelen.

Om te bekijken hoe de aanbodzijde van de lokale drugsmarkt er momenteel uitziet, is in het recent vastgestelde Integraal Veiligheidsplan toegezegd het onderzoek opnieuw uit te voeren met als specifiek aandachtspunt de 'jonge aanwas', jonge inwoners van Gouda (tot 18 jaar) die betrokken zijn bij de drugshandel.

Het voornaamste uitgangspunt is dat het een onderzoek betreft waarin de aanbodzijde van de Goudse drugsmarkt in beeld wordt gebracht. Juist om erachter te komen hoe deze er (tegenwoordig) uitziet en waar (nieuwe) aangrijpingspunten zijn voor criminaliteitsbeleid en interventies.

De aanbodzijde operationaliseren we als de aard en de omvang van het aantal door de politie geregistreerde drugssubjecten. In de Basisvoorziening Handhaving (BVH) kijken we naar personen, woonachtig in Gouda, die in een bepaalde periode als verdachte of als betrokkene zijn geregistreerd voor bezit of handel in verdovende middelen. Ook wordt gekeken naar personen die niet in Gouda wonen, maar wel een registratie hebben voor bezit of handel in verdovende middelen in Gouda.

In eerste instantie analyseren we de lokale drugsmarkt, maar we kijken waar mogelijk uiteraard ook naar de relatie van de lokale netwerken tot de bovenlokale netwerken. De ervaring leert immers uit het vorige onderzoek dat slechts een enkel netwerk als lokaal is aan te merken.

In het onderzoek zal systeeminformatie ('harde' informatie) worden gecombineerd met ('zachte') straatinformatie. Bij dat laatste gaat het om informatie (en vaak ook kennis) van professionals over subjecten en de stad.

De onderzoeksvragen zijn als volgt:

6. Welke in Gouda woonachtige personen (subjecten) zijn volgens systeeminformatie en straatinformatie als runner of dealer actief op de (boven)lokale drugsmarkt? Wat is hun profiel? Hoe verhouden deze subjecten zich tot elkaar?
7. Hoeveel in Gouda ingeschreven, dan wel feitelijk in die gemeente verblijvende personen kunnen op grond van systeeminformatie (registers van politie en justitie) volgens de daartoe gangbare definitie worden aangemerkt als drugsrunner en/of dealer?
 - a. Staan deze personen in de Goudse top 60 of hebben zij daarop gestaan? Wat zijn de sociaaleconomische en psychosociale kenmerken (werk, school, opleiding, vrije tijd, vrienden et cetera) van de drugssubjecten?
 - b. Wat zijn de onderlinge (samenwerkings-)verbanden van deze personen?
 - c. Welke subjecten (runners en/of dealers) en verbanden zijn er in Gouda volgens de professionals die gezien hun werkzaamheden zicht (zouden moeten) hebben op de lokale drugsmarkt (straatinformatie). Welke verbanden komen vooral bij hen in beeld en waarom?
8. Wat is de invloed van de Goudse drugssubjecten (runners en/of dealers) op de bovenlokale drugsmarkt en welke invloed – vice versa – heeft de bovenlokale drugsmarkt op de Goudse subjecten.
 - a. Waar zijn de bij vraag 1a aangetroffen personen actief als runner en/of dealer?
 - Welke van deze personen zijn lokaal (binnen Gouda) actief?
 - Welke van deze personen zijn alleen bovenlokaal (buiten Gouda) actief?
 - Welke van deze personen zijn zowel lokaal als bovenlokaal actief?
 - b. Welke relaties hebben de runners en dealers van buiten Gouda volgens de ingevoerde professionals met de in Gouda wonende en verblijvende runners en dealers? Hoe moeten die relaties worden beoordeeld (weging)?
9. Hoe vergaat het de drugssubjecten die tijdens het vorige onderzoek deel uitmaakten van de gevonden samenwerkingsverbanden? Wat is bekend over deze subjecten in de registraties van politie, justitie en reclassering en wat weten de ingevoerde professionals te vertellen over deze personen (straatinformatie).
10. Wat is de omvang en aard van de jonge aanwas in Gouda?
 - a. Hoeveel unieke jeugdigen (tot 18 jaar) zijn aan te merken als drugssubject (dealer of runner) op basis van de systeeminformatie in de jaren 2016, 2017 en 2018?
 - b. Wat is het profiel (werk, school, opleiding, vrije tijd, vrienden et cetera) van deze jonge aanwas?

11. Welke mechanismen spelen een rol bij de werving (rekrutering) van de jonge aanwas voor de drugshandel in Gouda?
12. Welke concrete aangrijpingspunten, adviezen en aanbevelingen levert de beantwoording van voorgaande vragen op voor de lokale driehoek? Welk advies is er voor de driehoek, passend bij de rollen en verantwoordelijkheden van het OM, de politie en de gemeente?

2 Opzet en uitvoering van het onderzoek

In dit hoofdstuk gaan we in op de manier waarop het onderzoek is opgezet en uitgevoerd. Belangrijk uitgangspunt was dat we zoveel mogelijk zouden aansluiten bij de gehanteerde methodiek, zoals we die in 2015 hebben toegepast. Dat betekent dat we politiegegevens (BVH) hebben gebruikt om netwerkanalyses te maken (2.1) en interviews hebben afgenomen bij professionals (2.2). Verder is er een media-analyse uitgevoerd om meer zicht te krijgen op de drugsmarkt in Gouda (2.3). We besluiten met een reflectie op het onderzoek (2.4).

2.1 Politiregistraties en netwerkanalyses

Aan de politie is gevraagd om een databestand aan te leveren met alle personen die in de periode vanaf 2016 tot en met medio 2020 (juni) volgens het systeem BVH van de politie verdacht of betrokken zijn geweest bij een drugsmisdrijf.¹ Het gaat om in Gouda woonachtige personen die in of buiten Gouda verdacht of betrokken zijn geweest bij een drugsmisdrijf, of personen die niet in Gouda wonen maar wel betrokken of verdacht zijn van een in Gouda gepleegd drugsmisdrijf. Dit levert een databestand op met 687 unieke drugssubjecten. Vervolgens is aan de politie gevraagd een databestand aan te leveren met alle registraties van misdrijven van deze drugssubjecten. Met behulp van een netwerk-analyseprogramma (NodeXL) is bepaald hoe de in de politieregisters aangetroffen personen zich tot elkaar verhouden. Daarbij is 'een niveau diep' gekeken, we hebben niet de registraties opgevraagd van de medeverdachten van de drugssubjecten.

2.2 Interviews

In het onderzoeksvoorstel zijn we uitgegaan van verschillende (groeps)interviews met professionals, zowel bij als buiten de politie. Dat bleek in de praktijk een lastige kwestie te zijn. De reden is een beperkte informatie- en kennispositie van de professionals over de aanbodkant van de drugsmarkt. Hier moet wel een nuance worden gemaakt, op het lokale niveau (op straat en bij bedrijven) is er bij instanties goed zicht op de drugsmarkt, op de lagen daarboven (regionaal, landelijk, internationaal) niet of nauwelijks.

Er is een groepsinterview gehouden met vier politiemensen uit het basisteam die een taakaccent drugs hebben. Zij konden feedback geven op de netwerken, zoals we die op basis van de BVH-registraties hadden geconstrueerd. De mate van 'herkenning' was echter minimaal. Een mogelijke verklaring is dat zij slechts een deel van de Goudse drugsmarkt kunnen overzien, zowel geografisch als inhoudelijk. Wat dat laatste betreft, sinds 2015 hebben de taakaccenthouders drugs zich vooral toegelegd op de heroïne-crackmarkt. De handel in andere drugssoorten is minder systematisch in zicht. Tijdens het

1. Het gaat om de maatschappelijke klassen F40 (bezit harddrugs), F41 (bezit softdrugs), F42 (handel harddrugs), F43 (handel softdrugs), F44 (vervaardigen harddrugs), F45 (vervaardigen softdrugs) en F46 (aan treffen drugs).

groepsinterview is vooral ingegaan op de verschillende drugsmarkten en welke subjecten daarbij horen. Deze ‘straatkennis’ vormt een waardevolle aanvulling op de netwerken op basis van de BVH-registraties, de ‘systeemkennis’. De taakccenthouders konden een beschrijving geven van de heroïne-crackmarkt en de toonaangevende drugssubjecten daarin en in mindere mate van de hennep-, cocaïne- en synthetische drugsmarkt. Ook konden de taakccenthouders de belangrijkste grote handelaren noemen. Deels zijn de genoemde personen ‘teruggevonden’ in de BVH-registraties, zodat een beeld kon worden geschetst van hun criminele achtergronden.

Aan de taakccenthouders van het basisteam is ook gevraagd om contacten aan te leveren op districtsniveau voor informatie voor de Gouda-overstijgende netwerken en drugssubjecten. Er is telefonisch contact geweest met een goed ingevoerde medewerker van de informatieorganisatie (RIO) van de politie. De slotsom was dat er op districtsniveau geen informatie beschikbaar was over drugssubjecten en -netwerken die op bovenlokaal niveau werken. Dergelijke onderzoeken zijn volgens deze RIO-medewerker de laatste jaren niet gedraaid. Via het district is vervolgens getracht een politiefunctionaris bij de Landelijke Recherche te benaderen die mogelijk zicht zou hebben op de plaats die Gouda inneemt in landelijk (en wellicht internationaal) opererende drugsnetwerken. Dit contact is helaas niet tot stand gekomen.

Naast de politie zijn andere professionals uit Gouda die zicht kunnen hebben op de drugsproblematiek. Er is met tien professionals gesproken. Het gaat voornamelijk om jongerenwerkers die (onder andere) de jeugdige drugsdelinquenten begeleiden. Met de jongerenwerkers is gesproken over hun ervaringen met de drugshandel, de wijze waarop de netwerken werken, de verschillende drugsmarkten, hoe de jongeren bij de (georganiseerde) drugshandel betrokken raken, wat deze jeugdige drugsdelinquenten kwetsbaar maakt en wat het profiel van deze jongeren is. De professionals konden ieder vanuit zijn/haar invalshoek een beeld schetsen zodat uit alle bij elkaar genomen informatie een beeld ontstaat van de drugsproblematiek in Gouda.

2.3 Media-analyse

Om een beeld te krijgen van drugscriminaliteit in Gouda en omstreken is er – ter illustratie van het overige onderzoeksmateriaal – met LexisNexis over de periode 1 januari 2015 tot en met 1 juli 2020 gezocht naar berichtgeving, waarin verkoop, productie of opslag van drugs voorkomt. LexisNexis verzamelt nieuwsberichten, juridische en bedrijfsinformatie van tienduizenden (inter)nationale bronnen, evenals van duizenden websites, blogs, sociale media en forums. In LexisNexis is gezocht met de volgende (combinatie van) zoektermen: ‘Gouda’, ‘Reeuwijk’, ‘Bodegraven’, ‘Waddinxveen’ en ‘(soft)drugs’, ‘verdovende middelen’, ‘dealers’, ‘ghb’, ‘extacy (xtc)’, ‘heroïne’, ‘cocaïne’, ‘hennep’ en ‘wiet’. Dit leverde 1.873 artikelen op. Deze artikelen zijn op inhoud geanalyseerd. Wanneer meerdere artikelen waren geschreven over eenzelfde incident, is ervoor gekozen om het eerste artikel te analyseren. Wanneer een tweede artikel aanvullende informatie gaf, is dit meegenomen in de selectie. Er is gekeken naar de locatie waar het delict, aanhouding of inval plaatsvond. Vervolgens naar het soort drugs, de hoeveelheid, het aantal betrokkenen, de

leeftijd van deze betrokkenen en de modus operandi. Tot slot is er gekeken naar de locatie van de mogelijke afzetmarkt. Er zijn uiteindelijk 57 artikelen geanalyseerd die gaan over 52 unieke zaken.

2.4 Reflectie op het onderzoek

Een belangrijke beperking in het onderzoek is dat de kennis over de drugssubjecten en -markten versplinterd is. De politie, in casu het basisteam, heeft zich met de taakaccenthouders drugs vooral toegelegd op de markt voor heroïne en crack. Zij herkennen de netwerken op basis van de BVH-registraties nauwelijks vanuit hun ervaring. Hun 'straatkennis' is gebruikt om de verschillende markten te beschrijven, uiteraard voor zover ze daar zicht op hebben. Op districtsniveau (en mogelijk op landelijk niveau) is er geen zicht op bovenlokale Goudse drugsnetwerken. Onze indruk is dat ten tijde van het onderzoek in 2015 er meer kennis was over de drugsmarkten dan nu het geval is. De professionals, die naast de politie zijn gesproken, kunnen die lacunes opvullen en een beeld schetsen van de drugsproblematiek maar harde aantallen ontbreken, alsmede de samenhang van subjecten en markten. Dat betekent dat een deel van de onderzoeksvragen niet goed beantwoord kunnen worden. In deze constatering ligt ook de aanbeveling besloten om werk te maken van die kennispositie (zie hoofdstuk 6).

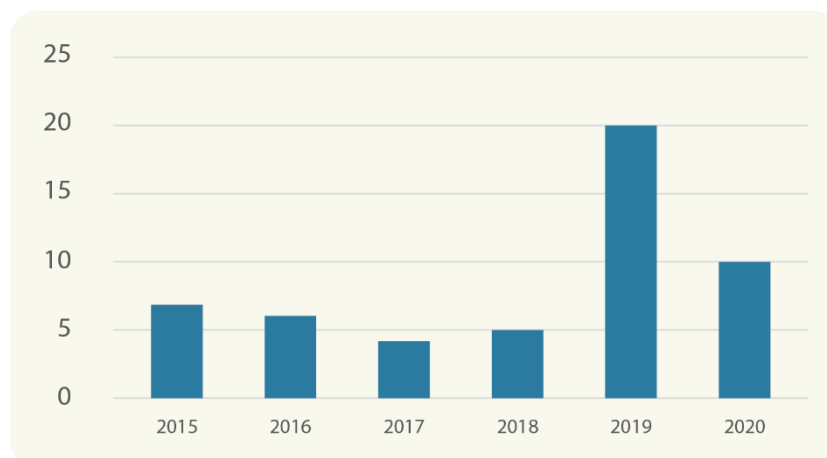
3 Drugs en Gouda in de media

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van de media-analyse waarbij we hebben gezocht naar krantenberichten over drugscriminaliteit in en om Gouda. Als eerste wordt ingegaan op de aantallen berichten bezien in de tijd (3.1) om vervolgens in te gaan op de aard van het bericht/incident (3.2), de locaties (3.3), de typen drugs (3.4), betrokkenen (3.5) en modus operandi (3.6). Het hoofdstuk besluit met een resumé (3.7).

3.1 Mediaberichten in de tijd bezien

In de afgelopen vijfenhalf jaar – van 1 januari 2015 tot 1 augustus 2020 – zijn er 52 unieke incidenten van drugsverkoop, -productie of -opslag in Gouda en omstreken beschreven in de media in 57 artikelen. Voor zover bekend worden de aard van het incident, de locatie, het type drugs, de betrokkenen en de modus operandi toegelicht. In figuur 3.1 staat een overzicht van het aantal geselecteerde artikelen per jaar. In 2019 zijn veruit de meeste artikelen geschreven over de verkoop, productie of opslag van drugs in Gouda, Reeuwijk, Bodegraven en Waddinxveen.

Figuur 3.1. Aantal artikelen (n=57)

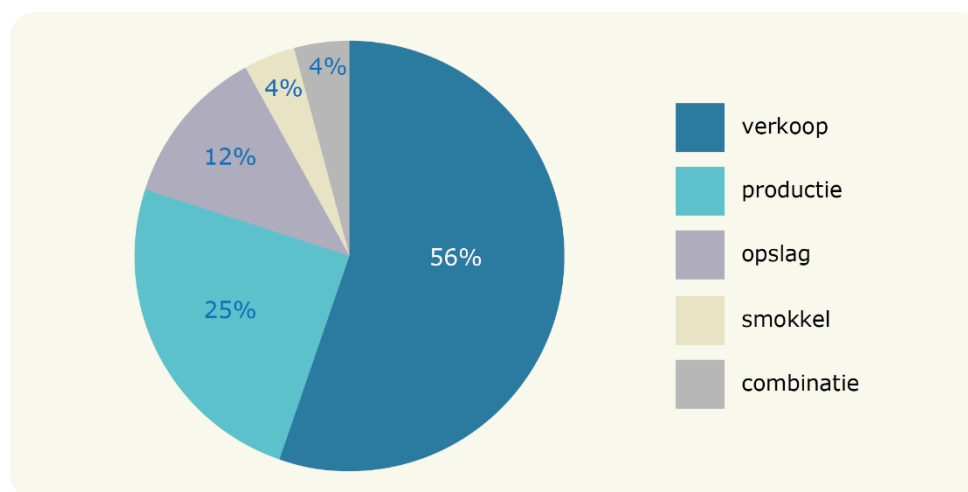

3.2 Aard van incident

Van de 57 geselecteerde artikelen komt in ongeveer de helft drugsverkoop voor. Het artikel beschrijft ofwel het dealen van drugs – de politie betrapt de betrokkenen veelal op heterdaad – of er wordt een handelshoeveelheid drugs gevonden tijdens een huiszoeking, doorzoeking van de auto of bij een aanhouding. In dertien artikelen wordt geschreven over productie van drugs. De productie behelst vooral het kweken en telen. Een enkele keer wordt er materiaal gevonden voor het produceren van xtc-pillen, cocaïne en heroïne. Er worden zes incidenten met drugsopslag in de media beschreven. Veelal worden er meerdere soorten drugs opgeslagen. In twee artikelen komt een combinatie van

productie en opslag naar voren en twee incidenten wijzen op smokkel. In het laatste geval waren de drugs vermoedelijk bedoeld voor een buitenlandse markt. In figuur 3.2 staan de aantallen weergegeven.

Figuur 3.2. Aard van incident (n=52)

3.3 Locaties

Tweederde van de drugsincidenten waarover wordt bericht vindt plaats in Gouda. De rest in Bodegraven (16%), Waddinxveen (9%) en Reeuwijk (4%). Twee incidenten vinden plaats in naastgelegen dorpen, waarbij een sterk verband bestaat met de eerdergenoemde locaties. In de artikelen wordt veel geschreven over de locatie. Zo wordt in 35 artikelen een straatnaam genoemd. Twee straten komen opvallend vaak voor: Tjalk in Bodegraven en Marconistraat in Gouda. Beide straten liggen op een afgelegen bedrijventerrein. In een artikel over een hennepkwekerij op Tjalk wordt vermeld dat er maar liefst zes kwekerijen in vier jaar tijd zijn opgerold.

In de artikelen is daarnaast veel informatie te vinden over de locatie van de aanhouding, de inval of doorzoeking. De meeste aanhoudingen, invallen en/of doorzoekingen worden gedaan in panden (64%). Wanneer de locatie verder gespecificeerd is, betreft het woningen (19%), bedrijfspanden (15%), de straat (12%), horecagelegenheden² (10%) en overige locaties, zoals loodsen en schuren. In de horecagelegenheden vindt het vaakst verkoop plaats. Dit geldt tevens voor aanhoudingen op straat en op de snelweg. Voor de panden in het algemeen, de woningen en bedrijfspanden is er geen eenduidig incident aan te wijzen. Verkoop, productie en opslag vinden allemaal plaats op deze locaties. De kwekerijen worden onder andere gevonden achter een dubbele wand of gipsplaten. Vaak voorkomende opslagplaatsen voor drugs in een auto zijn achter een autoradio en in de reservewielen.

2. Het betreft twee shishalounges, een koffietent en een café. Er werden hier softdrugs en harddrugs aangetroffen.

3.4 Type en hoeveelheid drugs

In de media komen diverse soorten drugs naar voren. In Gouda en omstreken is cocaïne, heroïne, speed, MDMA, amfetamine, xtc, hennep, hasj en wiet aangetroffen, voornamelijk door de politie. In tabel 3.1 is inzichtelijk gemaakt wat de meest gevonden drugs zijn. In de 52 incidenten worden gemiddeld 1,5 soorten drugs gevonden. In meerdere incidenten worden cocaïne en heroïne in bolletjesvorm gevonden of in beslag genomen. In 24 artikelen wordt de hoeveelheid drugs gespecificeerd. De overige artikelen geven geen informatie of geven aan dat het gaat om een handelshoeveelheid. Bij artikelen waar wordt gesproken over drugsopslag worden de grootste hoeveelheden gevonden. Onder de grootste hoeveelheden vallen 2.245 hennepplanten, 81 kilogram cocaïne en 200.000 xtc-pillen.

Tabel 3.1. Type drugs (n=78)

Type drugs	n
Cocaïne	22
Hennep	16
Heroïne	11
XTC	6
Softdrugs	5
Hasj	4
Amfetamine	3
Harddrugs	3
Verdovende middelen	3
Wiet	3
MDMA	1
Speed	1

3.5 Betrokkenen

In bijna tweederde van de geselecteerde artikelen (63%) is het aantal betrokkenen bekend. Gemiddeld zijn er 2,4 personen betrokken bij de drugsincidenten. De leeftijd varieert van 19 tot 63 jaar. De artikelen vermelden drie incidenten waarbij een vrouw betrokken is en 23 incidenten waar uitsluitend mannen bij betrokken zijn. De overige artikelen bevatten geen informatie over het geslacht. In twee artikelen wordt benoemd dat er een man bij betrokken is die voorkomt in de Goudse top 60. Personen onder de 30 jaar zijn voornamelijk betrokken bij verkoopincidenten. De overige vormen (opslag, productie en smokkel) kennen vooral betrokkenen boven de 30 jaar. Bij incidenten waarbij een

groep betrokken is, is in de berichtgeving soms sprake van een bepaalde structuur. Meestal staan er twee of drie betrokkenen aan het hoofd en zijn de overige betrokkenen ‘medewerkers’. Bij één criminele organisatie is de hulp van alle familieleden ingeschakeld. Daarnaast beschrijven twee artikelen een zaak waarbij een drugshandelaar een verslaafde dwingt tot het zijn van een drugskoerier. Ook een jongen van 19, betrupt op het verhandelen van drugs, geeft aan dat hij gedwongen werd door ‘zware jongens’.

3.6 Modus operandi

In de artikelen staat slechts summiere informatie over de modus operandi van de betrokkenen. Drugsverkoop komt verreweg het meeste voor in auto’s. Een artikel geeft aan dat ‘het rijden van korte rondjes, waarbij telkens iemand uitstapt’, kenmerkend is voor deze drugsdeals. In enkele gevallen wordt geschreven over een deallijn. Mensen geven hun bestelling door via de telefoon. De runners worden vergeleken met pizzakoeriers. Drugs kan even snel besteld en geleverd worden als een pizza. In één incident worden de drugs verkocht op de fiets. In drie gevallen zijn de drugs niet alleen bestemd voor de nationale, maar ook voor de internationale markt. Bij twee incidenten worden de drugs per auto vervoerd – of is de planning om de drugs per auto te vervoeren – naar Engeland en/of Frankrijk. Bij het derde incident worden drugs verstoppt in (keuken)machines en per post verstuurd naar diverse landen, waaronder Nieuw-Zeeland en Australië. Artikelen die gaan over drugsproductie geven in sommige gevallen aan dat er stroom en water wordt gestolen. In één artikel wordt geschreven over een professioneel opgezet laboratorium.

Sommige verdachten en/of daders zijn – naast drugscriminelen – volgens de krantenberichten ook betrokken bij andere vormen van criminaliteit. Bij elf incidenten wordt hiervan melding gemaakt. De betrokkenen worden verdacht van mishandeling, witwassen, in het bezit hebben van wapens, heling, faciliteren van illegaal gokken en doen van valse aangiften. Naast drugs worden er op de locaties gasdrukwapens, gestolen goederen, grote hoeveelheden geld, vuurwapens, boksbeugels, een machete en een vals paspoort gevonden.

3.7 Resumé

De berichtgeving over de drugscriminaliteit in Gouda over de afgelopen jaren laat een gevarieerd beeld zien. Het is niet aannemelijk dat de drugscriminaliteit in die periode ineens is toegenomen. De meest genoemde drugs zijn cocaïne, gevolgd door hennep en heroïne. Uit de analyse blijkt dat de incidenten betrekking hebben op handel (vaak vanuit auto’s of horecagelegenheden), productie en opslag (onder andere op industrieterreinen). De drugscriminaliteit vindt volgens de nieuwsberichten ook in omliggende gemeenten plaats, het merendeel echter in Gouda. De leeftijden variëren; het lijkt erop dat de jongeren vooral in de handel zitten, de ouderen in de productie en opslag. Verschillende artikelen maken melding van georganiseerde groepen en internationale handel in drugs. Naast drugsdelicten is er bij sommige betrokkenen ook sprake van andere vormen van criminaliteit.

4 Goudse drugssubjecten

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van verschillende drugsnetwerken en drugsmarkten in Gouda. In de eerste paragraaf (4.1) worden – op basis van BVH-registraties – verschillende drugsnetwerken gepresenteerd.³ In de volgende paragraaf (4.2) komen de verschillende drugsmarkten aan bod op basis van de interviews met de politie, waarna wordt ingezoomd op de jeugdige drugsdelinquenten. In de laatste paragraaf staat een resumé van de hoofdbevindingen (4.4).

4.1 Drugsnetwerken Gouda

In deze paragraaf worden – op basis van BVH-registraties – vier verschillende drugsnetwerken gepresenteerd. Voordat deze vier drugsnetwerken aan bod komen, wordt ingegaan op de drugssubjecten waarover data is opgevraagd bij de politie.⁴ Er zijn gegevens opgevraagd bij de politie van personen, die zijn geregistreerd voor een of meerdere drugs-misdrijven. In totaal waren dat er 678, waarbij van vijftien drugssubjecten geen data bekend is. Uit interviews is bekend dat achttien personen als harddrugsgebruikers kunnen worden aangemerkt. Ze zijn om die reden uit de data verwijderd. Daarnaast zijn in de data van de politie enkele personen opgenomen met de classificatie ‘harddrugsgebruiker’ – dit zijn er 34 – die eveneens buiten beschouwing zijn gelaten. In totaal blijven er 620 drugssubjecten over die voldoen aan de criteria van het onderzoek.

4.1.1 Drugssubjecten in Gouda

De gemiddelde leeftijd van de 620 drugssubjecten is 31 jaar⁵. De jongste is 14 jaar, de oudste 70. Als we uitgaan van de leeftijd ten tijde van het misdrijf⁶ is de gemiddelde leeftijd 29 jaar. 73 van de 620 (12%) drugssubjecten zijn jonger dan 18 jaar ten tijde van (verdenking van of betrokkenheid bij) het drugsmisdrijf. Van één drugssubject is de leeftijd onbekend. Drugssubjecten die jonger dan 18 jaar oud zijn ten tijde van (de verdenking van of betrokkenheid bij) het drugsmisdrijf, worden ‘jeugdige drugsdelinquenten’ genoemd.

Ruim viertiende van de drugssubjecten (43%) is woonachtig in de gemeente Gouda. Bijna een tiende (9%) is afkomstig uit Bodegraven-Reeuwijk en zes procent woont in de gemeente Rotterdam. 52 drugssubjecten (9%) staan geregistreerd als niet-ingezetene. Registratie Niet-Ingezetene (RNI) betekent dat een persoon niet – of voor een periode

3. We spreken gemakshalve van ‘drugsnetwerken’ en doelen daarmee op samenwerkingsverbanden.

4. Het gaat om personen die in de periode 2016 tot en met medio 2020 (juni) verdacht of betrokken zijn geweest bij een drugsmisdrijf (zie bijlage 2 voor de gebruikte maatschappelijke klassen). Daarnaast is er geselecteerd op in Gouda woonachtige personen die in of buiten Gouda verdacht of betrokken zijn geweest bij een drugsmisdrijf of personen die niet in Gouda wonen maar wel betrokken zijn bij of verdacht van een in Gouda gepleegd drugsmisdrijf.

5. Betreft leeftijd drugssubjecten in juni 2020.

6. Het eerste drugsmisdrijf in de periode 2016 tot en met medio 2020.

korter dan vier maanden – in Nederland woont. Andere gemeenten waar drugssubjecten wonen, zijn Krimpenerwaard (5%), Waddinxveen (4%), Den Haag (3%) en Zuidplas (3%). De overige drugssubjecten (18%) wonen in andere gemeenten, veelal buiten de regio Gouda.

De verdachte of betrokken drugssubjecten hebben totaal 11.083 registraties op hun naam staan. Dit betekent dat ieder drugssubject gemiddeld 17,9 misdrijven heeft gepleegd. Omdat dit gemiddelde niet normaal verdeeld is⁷, is het beter om naar de mediaan te kijken. De mediaan voor het aantal registraties per drugssubject is 10. Bijna de helft van de subjecten (48%) heeft een tot tien antecedenten. Een kwart van de verdachten of betrokken drugssubjecten pleegde tien tot twintig misdrijven, terwijl ruim een kwart (27%) twintig of meer antecedenten op hun naam hebben staan. Het maximaal aantal antecedenten is 210.

Alle verdachte of betrokken drugssubjecten hebben minimaal een registratie voor een drugsmisdrijf. Bijna tweederde (59%) is verdacht of betrokken geweest bij één drugsmisdrijf. Ruim een derde (35%) heeft twee tot vijf drugsregistraties, terwijl slechts enkelen vijf of meer drugsmisdrijven pleegden (6%). Het maximaal aantal geregistreerde drugsmisdrijven is bij een persoon die veertien registraties van drugsfeiten heeft. Behalve drugsmisdrijven plegen de drugssubjecten (ook) andere misdrijven. Het gaat dan met name om vermogensmisdrijven, vernielingen en misdrijven openbare orde, geweldsmisdrijven en verkeersmisdrijven (zie tabel 4.1). Seksuele en wapenmisdrijven komen minder vaak voor. Bijna de helft van de drugssubjecten (42%) heeft een of meerdere registraties van overige misdrijven.⁸ Bijlage 2 presenteert een overzicht van alle maatschappelijke klassen naar misdrijfcategorie.

7. De standaardafwijking is 21,703 en is daarmee groter dan het gemiddelde. Dit wordt veroorzaakt door een aantal drugssubjecten met een groot aantal registraties. De mediaan wordt niet beïnvloed door deze uitschieters. Om deze reden presenteren we zowel het gemiddelde als de mediaan.

8. Onder de categorie overige misdrijven vallen bijvoorbeeld 'overtreding overige (wetboek van strafrecht)', 'cybercrime', 'telecommunicatiewet' en 'misdrijven anders'.

Tabel 4.1. Registraties misdrijven drugssubjecten (n=620)

	Subjecten		Misdrijven		Gemiddelde	Mediaan
	n	%	n	%		
Vermogensmisdrijven	347	56%	2020	18%	3,3	1
Vernielingen en misdrijven openbare orde	421	68%	3024	27%	4,9	2
Geweldsmisdrijven	404	65%	2251	20%	3,6	1
Seksuele misdrijven	12	2%	16	0%	0	0
Verkeersmisdrijven	393	63%	1914	17%	3,1	1
Drugsmisdrijven	620	100%	1145	10%	1,8	1
Wapenmisdrijven	129	21%	161	1%	0,3	0
Overige misdrijven	263	42%	552	5%	0,9	0
Totaal	620	100%	11083	100%	17,9	10

Top X

Een van de onderzoeksvragen van de gemeente Gouda is hoeveel drugssubjecten ook zijn aan te merken als top X-subject⁹. Uit het vorige onderzoek ('Van alle markten thuis') kwamen 13 van de 291 drugssubjecten (4,5%) voor in de top 60 van de gemeente Gouda en haar veiligheidspartners. Zeven van deze drugssubjecten kwamen destijds ook voor in de netwerken. In het onderhavige onderzoek komen 24 van de 620 drugssubjecten (3,5%) voor in de top X.

Op het moment van schrijven telt de top X 57 personen van wie er veertien terugkomen in de netwerken. De drugssubjecten, die in de top X staan, wonen vrijwel allemaal in de gemeente Gouda. Van één drugssubject in de top X is bekend dat hij buiten de regio Gouda woont. Van twee drugssubjecten is de woonplaats onbekend. Gemiddeld zijn de drugssubjecten op deze top X-lijst 22 jaar oud, een verschil¹⁰ van negen jaar met de overige drugssubjecten. Bijna een derde van de top X-drugssubjecten (29%) is (ook) aan te merken als jeugdig delinquent. In totaal zijn deze 24 drugssubjecten goed voor 1.429 registraties. Dat is ongeveer 13 procent van de 11.083 registraties. De drugssubjecten, die in de top X voorkomen, hebben (significant) gemiddeld meer registraties van meerdere misdrijfcategorieën (zie tabel 4.2).

9. De criteria voor deze top-lijst zijn per 1 juli 2020 veranderd. De hoeveelheid subjecten is hiermee ingeperkt. Een van de criteria is bijvoorbeeld dat een subject in Gouda woont.

10. Dit verschilt significant bij $p < .05$.

Tabel 4.2. Gemiddeld aantal registraties misdrijven top X-drugssubjecten (n=620)

	Drugssubjecten op top X-lijst (n=24)		Drugssubjecten niet op top X-lijst (n=596)	
	Gemiddelde	Mediaan	Gemiddelde	Mediaan
Vermogensmisdrijven*	17,1	13	2,7	1
Vernielingen en misdrijven openbare orde*	17,7	15,5	4,4	2
Geweldsmisdrijven*	7,4	7	3,5	1
Seksuele misdrijven	0,0	0	0,0	0
Verkeersmisdrijven*	9,8	8,5	2,8	1
Drugsmisdrijven*	2,5	2	1,8	1
Wapenmisdrijven*	0,8	0,5	0,2	0
Overige misdrijven*	4,3	3	0,8	0
Totaal*	59,5	55	16,2	10

* p < .05

Jeugdige drugsdelinquenten

In totaal worden 73 drugssubjecten aangemerkt als 'jeugdige drugsdelinquenten'. Dit zijn personen die ten tijde van het plegen van het drugsmisdrijf jonger dan 18 jaar zijn. De gemiddelde leeftijd waarop de jeugdige delinquenten het eerste drugsmisdrijf plegen, is 16,2 jaar. Er is zelfs een aantal subjecten dat op hun veertiende voor het eerst een registratie voor een drugsmisdrijf krijgt (zie tabel 4.3).

Tabel 4.3. Leeftijd jeugdige delinquenten¹¹ (n=73)

Leeftijd	n	%
14 jaar	4	5%
15 jaar	11	15%
16 jaar	27	37%
17 jaar	31	43%
Totaal	73	100%

11. Het gaat om de leeftijd ten tijde van het eerste drugsmisdrijf in de periode van 2016 tot en met juni 2020. Op het moment van schrijven zijn deze drugssubjecten ouder.

Bijna de helft van deze jeugdige delinquenten woont in de gemeente Gouda (zie tabel 4.4). Ongeveer net zoveel drugssubjecten wonen in de regio Gouda. De gemeentes Krimpenwaard (n=8) en Waddinxveen (n=8) komen regelmatig voor. Enkele jeugdige delinquenten wonen buiten de regio Gouda. Van één persoon is de woonplaats onbekend.

Tabel 4.4. Woonplaats jeugdige delinquenten (n=73)

Woonplaats	n	%
Gouda	33	45%
Regionaal ¹²	32	44%
Bovenregionaal ¹³	7	10%
Onbekend	1	1%
Totaal	73	100%

De jeugdige drugsdelinquenten hebben totaal 1.212 registraties in BVH. Het gemiddelde aantal registraties per drugssubject is 16,6. Het maximaal aantal misdrijven – gepleegd door een jeugdige drugsdelinquent – is 107. In de meeste gevallen gaat het om vernielingen en openbare ordemisdrijven (zie tabel 4.5). Ook vermogens- en geweldsmisdrijven komen regelmatig voor. In totaal plegen de jeugdige delinquenten 108 drugs misdrijven. Dit komt neer op ongeveer 1,5 drugs misdrijf per subject. Dit verschilt significant van het gemiddeld aantal drugsregistraties van de overige drugssubjecten (1,9).

Tabel 4.5. Registraties misdrijven jeugdige delinquenten (n=1.212)

Registraties	n	%
Vermogensmisdrijven	246	20%
Vernielingen en misdrijven openbare orde	423	35%
Geweldsmisdrijven	200	17%
Zedenmisdrijven	5	0%
Verkeersmisdrijven	129	11%
Drugs misdrijven	108	9%
Wapenmisdrijven	17	1%
Overige misdrijven	84	7%
Totaal	1212	100%

12. Regionaal wil zeggen in een straal van ongeveer 30 kilometer rondom Gouda.

13. Bovenregionaal wil zeggen verder dan ongeveer 30 kilometer bij Gouda vandaan.

4.1.2 Vijf netwerken eruit gelicht

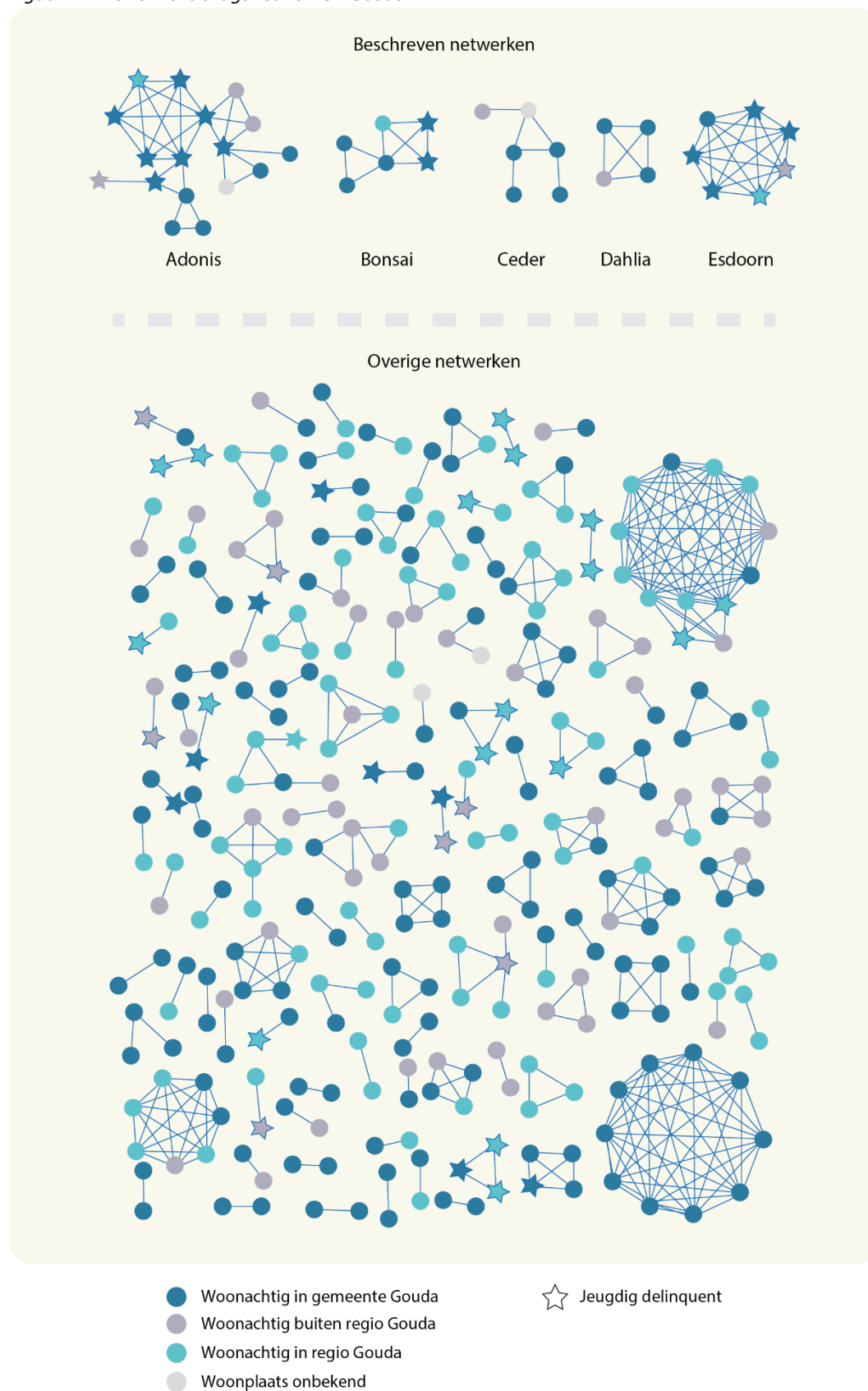
Van de 620 personen zijn er 352 drugssubjecten, die samen met een ander drugssubject verdacht of betrokken zijn geweest bij een drugsmisdrif.¹⁴ Wanneer twee of meer drugs-subjecten samen een drugsmisdrif plegen, worden deze in de systemen van de politie (BVH) onder hetzelfde registratienummer geregistreerd. Dit betekent dat er 268 personen buiten de selectie vallen omdat er geen sprake is van medeplegers. Deze personen zijn wel verdacht of betrokken geweest bij een drugsmisdrif gedurende de onderzoeksperiode, maar hebben geen (aantoonbare) verbinding(en) naar andere drugssubjecten.

Op basis van de registraties van de politie zijn er 117 'netwerken' te onderscheiden. Zestig procent van de netwerken (n=70) zijn als kleinschalig aan te merken. Het gaat hier om een verbinding tussen twee drugssubjecten. Feitelijk kan niet worden gesproken van een netwerk, maar eerder van duo's (zie figuur 4.1). Voor de verdere uiteenzetting van de netwerkanalyse selecteren we eerst alle netwerken die meer dan drie drugssubjecten bevatten. Van de 117 netwerken blijven dan 24 netwerken over. Vervolgens worden de netwerken geselecteerd met drugssubjecten die in de top X-lijst van Gouda staan of die als 'veelpleger' kunnen worden aangemerkt. Op deze manier blijven er vier netwerken over die meer over de verhoudingen op de Goudse drugsmarkt vertellen.¹⁵ We noemen deze vier netwerken Adonis, Bonsai, Ceder en Dahlia. Deze manier van selecteren richt zich veelal op reeds bekende drugssubjecten en hun netwerk. Om mogelijk nieuwe drugssubjecten en hun netwerk in kaart te brengen – die (nog) niet in de top X-lijst staan of als 'veelpleger' kunnen worden aangemerkt – selecteren we nog een ander netwerk. Dit is het netwerk met de meeste jeugdige drugsdelinquenten. Dit netwerk noemen we Esdoorn. Hierna bespreken we de vijf netwerken.

14. Dit betekent dat meerdere personen staan geregistreerd als verdachte of betrokkene bij een misdrif met een bepaald BVH-registratienummer.

15. Feitelijk zijn dit vijf netwerken. Een nadere analyse leert dat het bij een netwerk (van vier personen) niet gaat om een Gouds drugsnetwerk en om die reden is het buiten beschouwing gelaten.

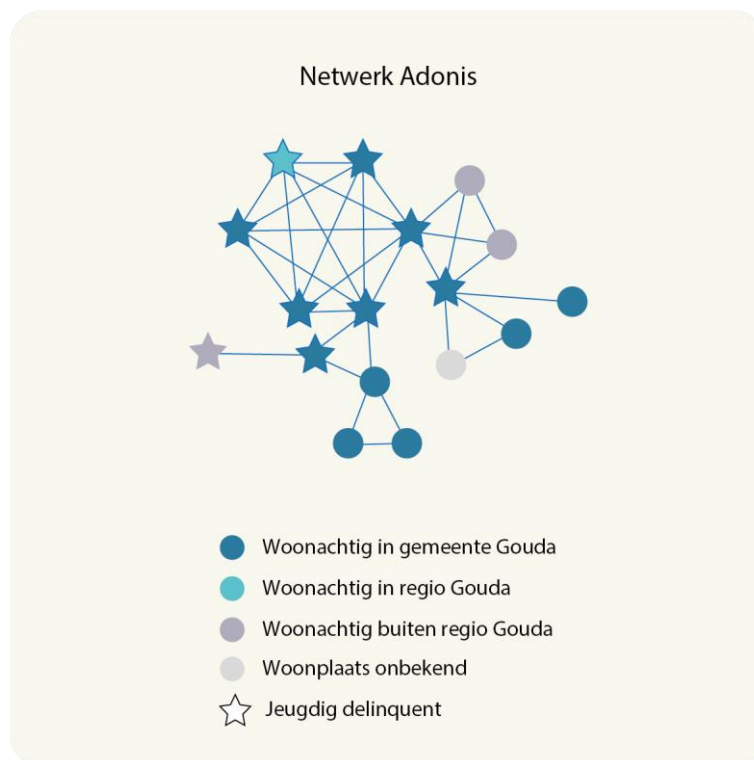
Figuur 4.1. Overzicht drugsnetwerken Gouda

Netwerk Adonis: grootste netwerk

Het grootste netwerk, genaamd Adonis, bestaat uit zeventien drugssubjecten. Twaalf leden van dit netwerk zijn in Gouda woonachtig. Eén persoon komt uit de regio Gouda, terwijl drie personen buiten de regio Gouda wonen. Van één drugssubject is de woonplaats onbekend. De gemiddelde leeftijd van dit netwerk is 21 jaar, tien jaar jonger dan het gemiddelde van de overige drugssubjecten.¹⁶ Negen van de zeventien leden kunnen getypeerd worden als jeugdige delinquenten. Hiermee is een deel van de jeugdige drugsdelinquenten in dit netwerk vertegenwoordigd. Wat daarnaast aan het netwerk opvalt, is dat een aantal leden voorkomt in de top X van Gouda. Het is dan ook geen verrassing dat het aantal registraties voor het netwerk Adonis bovengemiddeld is. Het aantal registraties van misdrijven voor dit netwerk is 644, dat is ongeveer zes procent van het totaal aantal geregistreerde misdrijven. Leden van dit netwerk hebben gemiddeld 37,9 registraties op hun naam staan. Dit is ongeveer twintig registraties meer dan het gemiddelde.¹⁷ Het gemiddeld aantal vermogensmisdrijven, vernielingen en openbare ordemisdrijven, drugs-misdrijven en overige misdrijven is (significant) hoger voor leden van het netwerk Adonis (zie bijlage 1). Het gemiddelde aantal drugs-misdrijven voor leden van het netwerk Adonis is ruim het dubbele ten opzichte van het gemiddelde van de overige drugssubjecten.

Figuur 4.2. Netwerk Adonis

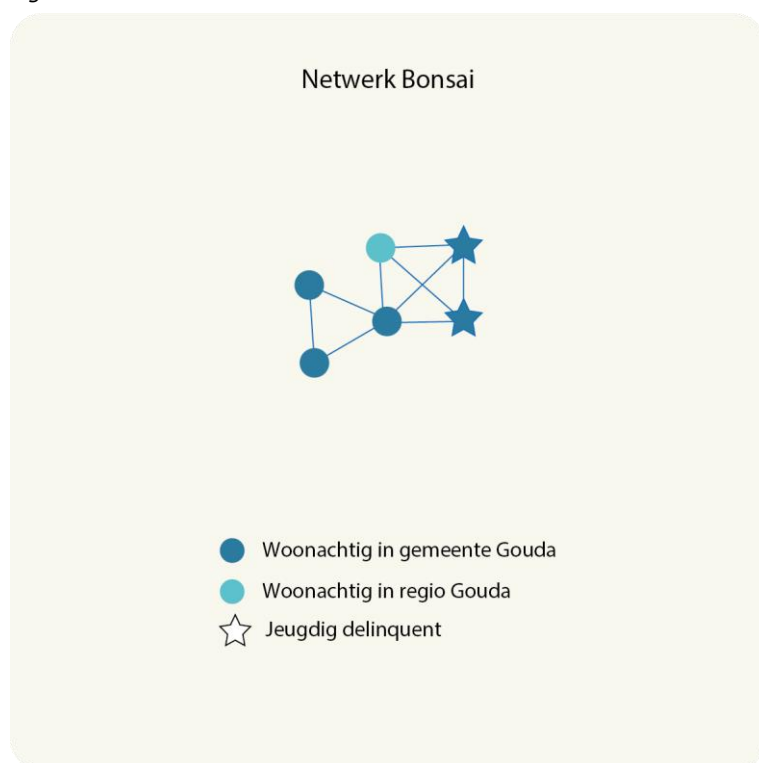
Netwerk Bonsai: opvallend jong

16. Dit verschilt significant bij $p < .05$.

17. Dit verschilt significant bij $p < .05$.

Het tweede netwerk – netwerk Bonsai – heeft zes leden, die op één na woonachtig zijn in Gouda. Eén lid woont in de regio Gouda. De zes leden van het netwerk zijn relatief jong: in vergelijking met de totale gemiddelde leeftijd (31 jaar) is de gemiddelde leeftijd van de netwerkliden van Bonsai (19 jaar) aanzienlijk lager¹⁸. Een derde van dit netwerk is drugsjeugddelinquent. Er zijn leden die als jeugdig delinquent zijn aan te merken, en ook voorkomen in de top X van Gouda. Het aantal registraties komt voor dit netwerk op 162 uit. Dat zijn 27 geregistreerde misdrijven per persoon. Bijna de helft van de registraties (44%) betreft vernielingen of openbare ordemisdrijven. Het gemiddelde aantal registraties van misdrijven voor leden van het netwerk Bonsai komt grotendeels overeen met het gemiddelde van de overige drugssubjecten (zie bijlage 1). Alleen voor de categorie overige misdrijven is een verschil geconstateerd, de leden van het netwerk Bonsai hebben meer registraties van overige misdrijven in vergelijking met de overige drugssubjecten.

Figuur 4.3. Netwerk Bonsai

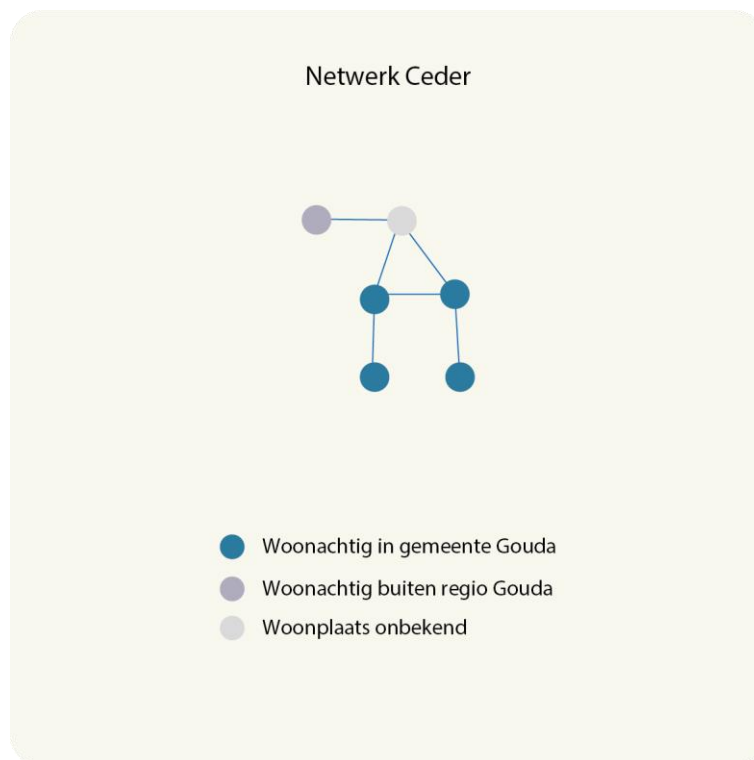

18. Dit verschilt significant bij $p < .05$.

Netwerk Ceder: geen drugsjeugddelinquenten

Ook het netwerk Ceder bestaat – zoals het netwerk Bonsai – uit zes leden. Vier van deze leden zijn in Gouda woonachtig. Eén lid woont buiten de regio Gouda en van een ander lid is de woonplaats onbekend. De gemiddelde leeftijd van dit netwerk is 27 jaar, wat niet (significant) verschilt van de gemiddelde leeftijd van de drugssubjecten (31 jaar). Geen van de leden van dit netwerk wordt als jeugdig delinquent aangemerkt. Er zijn leden van dit netwerk die in de top X van Gouda staan. Het netwerk Ceder is goed voor een totaal van 194 registraties. Het aandeel geregistreerde drugsmisdriften is ongeveer een tiende. Het gaat voornamelijk om vernielingen en openbare ordemisdriften, vermogensmisdriften en geweldsmisdriften. Het gemiddelde aantal vernielingen en openbare ordemisdriften voor de leden van netwerk Ceder verschilt met het gemiddelde van de overige drugssubjecten. Voor de andere misdrijfcategorieën zijn geen (significante) verschillen gevonden.

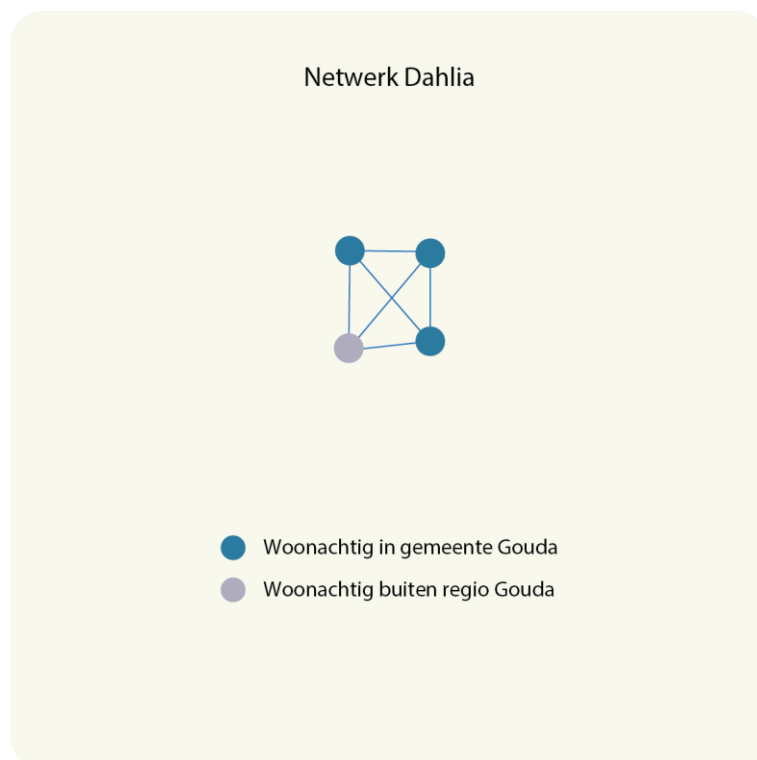
Figuur 4.4. Netwerk Ceder

Netwerk Dahlia: een criminele familie

Netwerk Dahlia betreft een criminele familie, voornamelijk woonachtig in Gouda (een van de leden van dit netwerk woont in de regio Gouda). De gemiddelde leeftijd van de leden van dit netwerk is 35 jaar. Er zijn leden van het netwerk Dahlia die voorkomen in de top X van Gouda. Deze drugssubjecten zijn goed voor het gros van de registraties waarvoor dit netwerk verantwoordelijk is. Voor dit netwerk gaat het in ruim een derde van de registraties (35%) om verkeersmisdrijven (zie bijlage 1). Behalve de verkeersmisdrijven plegen ze ook regelmatig vermogensmisdrijven en vernielingen en openbare ordemisdrijven. De leden van het netwerk pleegden gemiddeld bijna negen verkeersmisdrijven. Dit verschilt van het gemiddelde van de overige drugssubjecten, die gemiddeld drie registraties van verkeersmisdrijven op hun naam hebben staan. Gezien de aard van de (geregistreerde) misdrijven lijkt er sprake te zijn van een crimineel familienetwerk met enkele ernstige misdrijven. Zo is er een politieregistratie van 'doodslag/moord', gepleegd door een lid van het netwerk Dahlia.

Figuur 4.5. Netwerk Dahlia

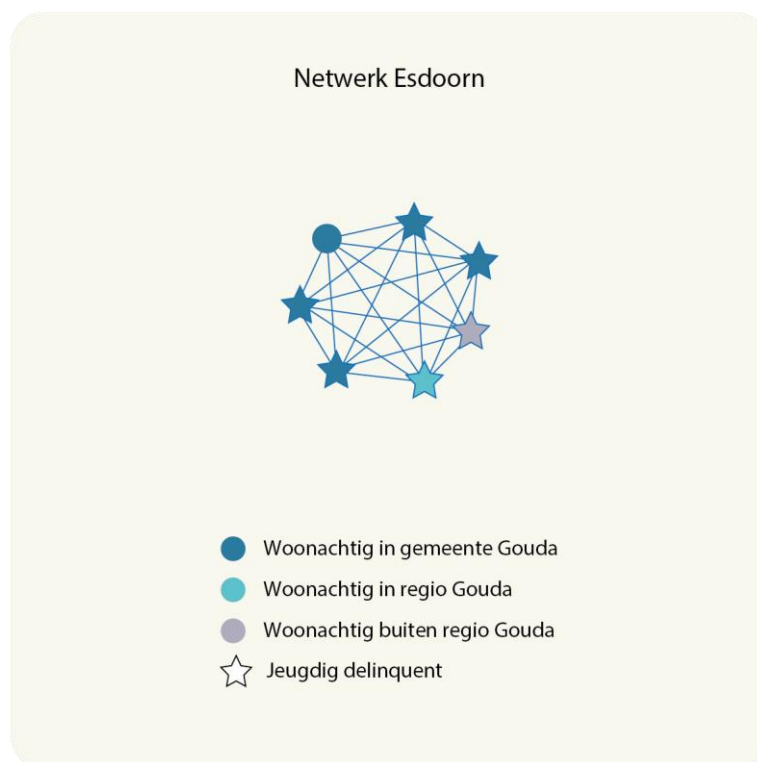

Netwerk Esdoorn: voornamelijk jeugdige drugsdelinquenten

Het netwerk Esdoorn bestaat voornamelijk uit jeugdige drugsdelinquenten. Zes van de zeven subjecten kunnen worden aangemerkt als jeugdig drugsdelinquent. Dit is terug te zien in de leeftijden van de netwerkliden: gemiddeld zijn de leden van dit netwerk 17 jaar oud. Vijf van de zeven drugssubjecten zijn woonachtig in de gemeente Gouda. De twee overige netwerkliden wonen in de regio van Gouda. Ongeveer de helft van de registraties (51%) van netwerk Esdoorn gaan over vernielingen en openbare ordemisdrijven (zie bijlage 1). De resterende registraties hebben voornamelijk betrekking op vermogens- en drugsmisdrijven. Het aandeel drugsmisdrijven (15%) is in vergelijking met de andere netwerken hoger.

Als we naar het gemiddeld aantal misdrijven voor dit netwerk kijken, zijn er geen (significante) verschillen gevonden ten opzichte van de overige drugssubjecten.

Figuur 4.6. Netwerk Esdoorn

Samenvattend leveren de beschreven netwerken een criminaliteitsprofiel op dat overeenkomsten heeft, maar ook duidelijke verschillen. Zo scoort netwerk Adonis significant hoger op vermogensmisdrijven, misdrijven tegen de openbare orde en drugsmisdrijven (zie bijlage 1). Het laatste netwerk, Esdoorn, bestaat grotendeels uit minderjarigen. Het aandeel van de drugsmisdrijven in het totale criminaliteitspatroon verschilt eveneens: Dahlia 5 procent en Esdoorn 15 procent. Er is weinig aanvullende, ‘zachte’ informatie over de beschreven netwerken en netwerkliden beschikbaar, hoewel de politie wel enkele subjecten herkent (die komen in de volgende paragraaf aan de orde).

4.2 Drugsmarkten Gouda

Paragraaf 4.1 presenteert – op basis van BVH-registraties – verschillende drugsnetwerken in Gouda. Tijdens de groepsinterviews is aan de politie gevraagd commentaar te geven op deze netwerken. De politie vindt de netwerken over het algemeen moeilijk te plaatsen. In sommige gevallen worden drugssubjecten niet herkend, in andere gevallen worden de subjecten wel herkend, maar is er volgens de politie geen sprake van een netwerk. Enkele (delen van) netwerken worden wel door de taakaccenthouders herkend. Naar aanleiding hiervan is door de politie – in het bijzonder door de taakaccenthouders drugs – een beeld geschetst van de drugsmarkt in Gouda. Hierbij is onderscheid gemaakt in vier markten: cocaïnemarkt, heroïne-crackmarkt, hennepmarkt en de markt van de leveranciers en exporteurs. De taakaccenthouders hebben per markt, zoals zij die hebben waargenomen, namen van verdachten genoemd, die deels waren terug te vinden in de BVH-registraties. Ook wordt er nog iets gezegd over de overige drugssoorten. In de volgende subparagrafen komen deze markten achtereenvolgens aan bod.

'Lagen' drugsnetwerken

Alvorens de drugsmarkten uiteen worden gezet, is het relevant om te benoemen dat de taakaccenthouders spreken van een bepaalde hiërarchische structuur in de drugsnetwerken. Een dergelijke structuur wordt ook door de professionals herkend. Op basis van de interviews zijn er drie 'lagen' te onderscheiden op de Goudse drugsmarkt:

1. Criminele families: deze families zitten al jaren in de drugshandel en sturen meerdere dealers aan. Zij wanen zich onaantastbaar in Gouda, aldus de respondenten. Vanuit interviews is bekend dat zij contrastrategieën tegen de politie toepassen (zoals aangifte doen tegen de politie voor corruptie of foto's van politieagenten verspreiden).
2. Dealers: deze middenklasse kan worden gezien als leverancier voor de onderste laag, de runners. De dealers kunnen worden getypeerd als volwassenen, veelal van Nederlands-Marokkaanse afkomst, die in sommige gevallen zijn 'doorgegroeid' naar deze laag. De dealers hebben een zogenoemde 'diensttelefoon', die aan de runners wordt meegegeven. Deze 'diensttelefoon' is volgens respondenten vaak een oud toestel (geen smartphone). Deze laag is verantwoordelijk voor de klantenregeling. Respondenten vermoeden dat de dealers hun drugs van de criminele families verkrijgen.
3. Runners: de onderste laag wordt gevormd door koeriers, veelal jongeren met een migratieachtergrond met een laag intelligentieniveau of een lichte verstandelijke beperking (Ivb). Bij deze laag zijn twee verschillende soorten runners te onderscheiden, de minderjarige en de volwassen runners (ouder dan 18 jaar). Volgens een van de respondenten moet dit onderscheid worden gemaakt omdat deze groepen andere markten kunnen bedienen. Volwassen runners mogen bijvoorbeeld naar binnen in uitgaansgelegenheden. Respondenten geven aan dat het bij de minderjarige runners soms om kinderen gaat die nog op de basisschool zitten. Onder druk van de familie moeten deze kinderen drugs smokkelen of bezorgen.

4.2.1 Cocaïnemarkt

Voor de cocaïnemarkt¹⁹ noemt de politie tien drugssubjecten, twee netwerken²⁰ en drie *singles*²¹. Zes drugssubjecten zijn actief in de wijk Oosterwei en vier in Korte Akkeren. In Oosterwei is er volgens de politie sprake van een netwerk, dat bestaat uit vijf drugssubjecten en op grote schaal in cocaïne (en heroïne en/of crack) handelt. Het gaat hier om een van de in paragraaf 4.1.2 besproken netwerken. Negen van de tien door de politie genoemde drugssubjecten zijn terug te vinden in BVH. Zeven van de negen personen wonen in Gouda, terwijl één persoon in de regio Gouda woonachtig is. Van één persoon is de woonplaats onbekend. De drugssubjecten, die actief zijn op de cocaïnemarkt, zijn gemiddeld ongeveer 30 jaar oud.

BVH-registraties

De drugssubjecten, die actief zijn op de cocaïnemarkt, hebben in totaal 263 registraties op hun naam staan. Dit komt neer op een gemiddelde van 29,2 registraties per drugssubject. Hierbij moet gezegd worden dat dit gemiddelde sterk wordt beïnvloed door drie drugssubjecten met respectievelijk 43, 53 en 93 registraties. Het gaat in meer dan de helft van de registraties om vernielingen en openbare ordemisdrijven (27%) of verkeersmisdrijven (26%) (zie tabel 4.6). De drugssubjecten, die volgens de politie bij de cocaïnemarkt horen, hebben gemiddeld 2,1 drugsregistraties per persoon. Dit is vergelijkbaar met het gemiddelde voor de overige drugssubjecten (1,8).²² Drugssubjecten, die actief zijn op de cocaïnemarkt, plegen (significant) meer verkeersmisdrijven dan de overige drugssubjecten, ruim zeven verkeersmisdrijven per persoon.

Modus operandi

De cocaïne wordt verhandeld in Gouda en komt voornamelijk uit Rotterdam en omstreken, aldus de taakaccenthouders. Door de interviews met de professionals wordt dit ondersteund. Vanuit Rotterdam worden de klanten in Gouda bediend. In Rotterdam kunnen de dealers geanonimiseerd werken. Ook is er een aantal netwerken (met Marokkaanse achtergrond) dat verantwoordelijk is voor (internationale) drugsstromen in, naar en vanuit Gouda. Deze netwerken houden zich van oudsher bezig met de handel in hennep (of meer specifiek hasj). De transportlijnen voor hasj worden nu ook gebruikt voor de handel in cocaïne of andere (hard)drugs. Het dorpse karakter van een kleine stad als Gouda zorgt ervoor dat de dealers en runners opvallen. De opslag van de voorraden cocaïne in Gouda zou daarom volgens de taakaccenthouders te risicovol zijn (rippen).

19. Het gaat hier om snuifbare cocaïne. Crack – dat later in dit hoofdstuk aan bod komt – is de rookbare variant van cocaïne.

20. Een netwerk is een verbinding van twee of meer drugssubjecten, zoals die bekend zijn bij de taakaccenthouders drugs van de politie.

21. Een single heeft volgens de politie geen verbindingen met andere drugssubjecten.

22. Dit verschil is niet significant bij $p < .05$.

Alles wordt hier toch leeggeroofd. Als andere drugsdealers te horen krijgen over de voorraad drugs die bij iemands familie ligt, wordt dit gestolen.

Toch wordt er weleens cocaïne aangetroffen in Gouda. Bijvoorbeeld afgelopen december 2020 nog in een drugspand waar de cocaïne versneden werd. Volgens een respondent werd er ongeveer 14 kilogram cocaïne in beslag genomen. De politie geeft aan dat de drugsdealers gebruikmaken van alternatieve routes om de drugs naar Gouda te vervoeren, waardoor het lastig is om de dealers te ‘pakken’. De drugssubjecten, die actief zijn op de cocaïnemarkt, reizen onder andere met het openbaar vervoer (bus of trein) om de pakkans te verkleinen. Als ze met de auto gaan, vermijden ze de snelweg en rijden ze via sluipteggetjes naar Gouda om daar de cocaïne te verhandelen. Daarnaast hanteren de drugsdealers een maximale hoeveelheid cocaïne van 50 gram in verband met de vervolgingsrichtlijnen van het Openbaar Ministerie. Als het om hoeveelheden minder dan 50 gram gaat, volgt een inbewaringstelling (ibs). Een ibs duurt maximaal veertien dagen. Op deze manier doen de drugsdealers aan *damage control*, aldus de taakaccenthouders. Gezien de oppervlakte van Gouda, kunnen de dealers zich deze methode veroorloven. Zoals een van de professionals zegt:

Waarom zouden dealers het risico nemen om te veel op zak te hebben? Binnen een half uur ben je van de ene kant van Gouda in de andere kant van Gouda.

De politie stelt dat de Goudse runners, die enkele jaren geleden actief waren in Limburg en op de Hazeldonk-route, er nu niet of minder actief zijn vanwege de toegenomen politietoedacht aldaar.

Wat betreft de cocaïnemarkt in Gouda is er bij de politie nog veel onbekend. De politie Gouda heeft zich de afgelopen jaren namelijk vooral gefocust op de heroïne-crackmarkt. De werkelijke aard en omvang van de cocaïnemarkt blijft daardoor grotendeels onbekend.

Drugsgebruik runners en dealers

Van interviews met professionals is bekend dat runners zelf ook drugs gebruiken. Het gaat dan met name om softdrugs (hennep) en lachgas. Sommige runners gebruiken ook harddrugs. Het zou dan vooral gaan om XTC bij speciale gelegenheden (uitgaan, festivals of huisfeesten). Dagelijks gebruik van harddrugs komt volgens de respondenten niet voor onder de runners. Runners gebruiken geen cocaïne, heroïne en GHB. Dit heeft meerdere redenen. Enerzijds zijn deze soorten drugs te verslavend, waardoor runners mogelijk zelf gebruiker worden. Anderzijds zien respondenten hier een cultuurverschil, onder allochtonen is het gebruik van deze drugssoorten taboe.

Op het drugsgebruik van de dealers hebben de respondenten minder zicht. Vermoedelijk wordt in deze *scene* meer cocaïne gebruikt.

4.2.2 Heroïne-crackmarkt

De heroïne-crackmarkt bestaat volgens de respondenten uit (minimaal) 44 drugssubjecten (zowel dealers als runners). Voor elf van deze 44 personen is er geen verbinding naar andere drugssubjecten. Voor de rest geldt dat er diverse samenwerkingsverbanden bestaan. De meeste drugssubjecten (n=23) zijn volgens de politie actief in de wijk Oosterwei. Ook de wijken Korte Akkeren (n=17) en Goverwelle (n=7) worden door de politie genoemd. De taakaccenthouders maken onderscheid tussen dealers en runners. Deze verdeling is ongeveer *fiftyfifty* (ook in de wijken), al zijn er iets meer dealers (n=24) dan runners (n=20). De runners brengen de drugs naar de klant, terwijl de dealer de runners voorziet van drugs. Zoals eerder gezegd is er bij de netwerken sprake van een rangorde, waarbij de dealers boven de runners worden geplaatst vanwege de hoeveelheden drugs die ze verhandelen of bezitten. 28 van de 44 drugssubjecten hebben een registratie in BVH. Ruim tweederde van deze 28 drugssubjecten (71%) woont in Gouda. Drie personen wonen in een gemeente in de buurt van Gouda (hoogstens vijftien kilometer van Gouda), terwijl drie personen buiten de regio woonachtig zijn (meer dan vijftien kilometer van Gouda vandaan). Van twee personen is de woonplaats onbekend. De gemiddelde leeftijd van de drugssubjecten die actief zijn op de heroïne-crackmarkt is 24 jaar. Dit verschilt (significant) met de gemiddelde leeftijd van de overige drugssubjecten (31 jaar). Wat verder opvalt is het gemiddelde leeftijdsverschil tussen de dealers en de runners. Dealers zijn gemiddeld negen jaar ouder dan runners, die gemiddeld 20 jaar oud zijn.²³

BVH-registraties

Het aantal registraties voor drugssubjecten, die actief zijn op de heroïne-crackmarkt, is 1.080. Een drugssubject, die actief is op de heroïne-crackmarkt, heeft gemiddeld ruim twee keer zoveel antecedenten in vergelijking met de overige drugssubjecten²⁴.

In de meeste registraties gaat het om vernielingen en openbare ordemisdrijven (zie tabel 4.6), maar ook vermogensmisdrijven komen regelmatig voor. Het aantal drugs misdrijven, gepleegd door personen actief op de heroïne-crackmarkt, is 71. Dit komt neer op een gemiddelde van 2,5 drugs misdrijf per subject, wat significant verschilt van de overige drugssubjecten. Ook voor de misdrijfcategorieën vermogen, vernielingen en openbare orde, verkeer en overige wordt een (significant) verschil gevonden. Personen die volgens de politie de heroïne-crackmarkt *runnen*, pleegden gemiddeld ongeveer drie keer zoveel misdrijven in deze categorieën.²⁵ Er worden geen (significante) verschillen gevonden in het gemiddeld aantal registraties tussen dealers en runners.

23. Dit verschil is significant bij $p < .05$.

24. Voor drugssubjecten die actief zijn op de heroïne-crackmarkt is dit gemiddeld 38,6 antecedenten, voor de overige drugssubjecten is dit 17,9. Dit verschil is significant bij $p < .05$.

25. Heroïne-crackdealers pleegden gemiddeld 9,4 vermogensmisdrijven, 12,5 vernielingen en misdrijven openbare orde, 6,8 verkeersmisdrijven en 2,1 overige misdrijven per persoon.

Modus operandi

Het RIBW (Regionale Instelling voor Beschermd Wonen) is volgens de politie een goudmijn voor veel Goudse drugsdealers. Het RIBW begeleidt mensen met langdurige psychiatrische problemen. Volgens de politie is dat voor veel heroïne-crackdealers een reden om nabij het RIBW te handelen.

Veel van deze mensen (die door het RIBW begeleid worden) zijn (ex-)drugsgebruikers. Voor de Goudse drugsdealers zijn dit topklanten. Deze mensen krijgen vanuit het RIBW een bepaald bedrag, dat ze vervolgens aan drugs uitgeven. Dit is een lucratieve business gebleken voor meerdere Goudse drugsdealers.

Drugsdealers hebben deze werkwijze ook toegepast in andere steden waar een soortgelijke opvang zit.

Een van de drugsdealers heeft daar familie wonen. Hij is daar een weekend geweest en ziet dat er een opvang is voor (ex-)drugsgebruikers en gaat daar heroïne en/of crack verhandelen. De drugsdealer probeert hier een drugslijn op te bouwen. Als die er eenmaal is, wordt hier een jonge koerier (met een laag intelligentieniveau) bij gezet om deze lijn te onderhouden.

Een dergelijke werkwijze is volgens de taakaccenthouders ook toegepast door Goudse drugsdealers in Hengelo, Groningen en Leeuwarden. Ook de professionals geven aan dat Goudse drugsdealers zich verplaatsen naar deze steden om drugs te verhandelen. Vermoedelijk verplaatsen de drugssubjecten zich buiten de regio Gouda, omdat de vraag naar heroïne en/of crack in Gouda tegenvalt. Gouda telt volgens de politie zo'n 250 à 350 heroïne-crackgebruikers. Gebruikers geven doorgaans telefonisch hun bestelling door aan een drugsdealer. De dealer laat vervolgens een van zijn runners de heroïne en/of crack aan de deur leveren. Deze runners zijn volgens de politie jongeren met soms een laag intelligentieniveau en bovendien beïnvloedbaar. Deze jongeren zien dat dealers geld verdienen met de verkoop van drugs. Hierdoor kunnen de dealers zich luxegoederen – zoals dure merkkleding, horloges en auto's – veroorloven. Als runner krijgen de jongeren de kans om door te groeien als dealer, mits ze daar de capaciteiten voor hebben. Een van de respondenten geeft aan dat de doorgroeimogelijkheden van runners in Gouda beperkt zijn, hierover later meer (zie paragraaf 4.3). Deze manier van doorgroeien heeft tot gevolg dat er nieuwe runners moeten worden gerekruteerd (werving). Het aantal dealers en/of runners is bij de meeste respondenten (taakaccenthouders politie en professionals) onbekend. Respondenten die zich aan een schatting wagen, ramen dit aantal op tientallen dealers en/of runners. Een respondent zegt hierover het volgende:

Het zijn er geen honderden. De groep runners schat ik op in ieder geval twintig jongeren voor Gouda. De groep runners die ouder is dan 18 jaar is ongeveer een groep van 40 personen. In Wijken als Oosterwei en Korte Akkeren zijn deze groepen groter dan in andere wijken in Gouda.

4.2.3 Hennepmarkt

Wat betreft de hennepmarkt – die wordt onderverdeeld in hennepsteelt en hennephandel – noemt de politie negentien drugssubjecten. Drie personen houden zich bezig met de teelt en acht verhandelen de hennep. Acht drugssubjecten (een familienetwerk) houden zich zowel met de hennepsteelt als de hennephandel bezig. Volgens de politie zijn er vijf netwerken actief op de hennepmarkt (één in de hennepsteelt, drie in de hennephandel en één zowel in de hennepsteelt als in de hennephandel). Drie van de drugssubjecten die actief zijn op de hennepmarkt zijn *singles*. Hoewel de hennephandel in meerdere Goudse wijken zichtbaar is, valt de wijk Korte Akkeren op. Volgens de taakaccenthouders speelt een aanzienlijk deel van de hennephandel zich af in deze wijk. Elf van de negentien genoemde drugssubjecten hebben een BVH-registratie bij de politie. De gemiddelde leeftijd van de drugssubjecten, die actief zijn op de Goudse hennepmarkt, is 43 jaar, wat twaalf jaar verschilt (significant) ten opzichte van de overige drugssubjecten (gemiddeld 31 jaar). Acht van de elf personen wonen in de gemeente Gouda. Drie personen zijn woonachtig in de regio Gouda.

Volgens de politie is de hennepmarkt de afgelopen jaren veranderd. Eerst was de hennepmarkt (zowel hennepsteelt als hennephandel) in handen van – voornamelijk – Turkse drugssubjecten. Tegenwoordig komen Turken minder vaak voor als het gaat om hennepsteelt en hennephandel. Vandaag de dag gaat het vooral om Marokkanen en Nederlanders. Vooral het aandeel Marokkaanse hennepsteelters is toegenomen. Als er al een hennepkwekerij wordt aangetroffen, zijn die in veel gevallen minder groot dan de politie gewend is. Het gemiddelde in 2020 was ongeveer 250 hennepplanten per kwekerij, waarbij het bij de grootste kwekerij om 521 hennepplanten ging, aldus een van de respondenten. Dit komt volgens de respondenten mede door de inzet van het hennepteam van de politie.

BVH-registraties

Het aantal antecedenten – gepleegd door drugssubjecten, actief op de hennepmarkt – is 203, 18,5 registraties per drugssubject. In ruim een kwart van de gevallen (27%) gaat het om geweldsmisdrijven. Twaalf procent van de registraties betreft drugs misdrijven. Hiermee pleegden hennepsteelters en -handelaren gemiddeld 2,2 drugs misdrijven per persoon. Dit verschilt niet (significant) van de overige drugssubjecten (gemiddeld 1,8 per drugssubject). Hennepsteelters en -handelaren hebben gemiddeld 0,6 registraties voor wapenmisdrijven. Dit verschilt significant ten opzichte van de overige drugssubjecten.

Modus operandi

De hennepsteelters gebruiken volgens de taakaccenthouders regelmatig drugsverslaafden voor het bouwen van een hennepkwekerij. Wat ze daarvoor terugkrijgen, weet de politie niet. Er zijn bij een respondent meerdere casussen bekend waarbij de hennepsteelters zelf ook (hard)drugs gebruiken. Ook ziet de politie regelmatig personen opduiken die werken in de bouw. Bij de handel van drugs wordt gebruik gemaakt van horecagelegenheden. Zo is er sprake van een familienetwerk, actief in zowel de teelt als de handel van hennep. De

door dit familienetwerk geteelde hennep wordt verhandeld in horecagelegenheden, die in het bezit zijn van de familie. Bij ongeveer de helft van de hennephandelaren is volgens de taakaccenthouders sprake van betrokkenheid van de horeca in de handel. Ook professionals herkennen deze criminele infrastructuur. De respondenten schetsen een beeld dat er twee verschillende infrastructuren te onderscheiden zijn: de levering op bestelling en de handel in legale structuren. Volgens professionals spelen met name horecagelegenheden (shishalounges en theehuizen) hier een rol. Vanuit de interviews met professionals is bekend dat ongeveer een op de vijf horecagelegenheden in beeld is voor ondermijnende activiteiten, waarbij witwassen en drugshandel de voornaamste zijn. Voor afhaal- en bezorgzaken is dit aandeel nog hoger, een op de drie Goudse afhaal- en bezorgzaken zijn in beeld voor ondermijnende activiteiten. Het gaat voornamelijk om pizzeria's en snackbars. Volgens een van de respondenten worden de koeriers van de afhaal- en bezorgzaken ook ingezet voor het bezorgen van drugs. In sommige gevallen zijn deze horecagelegenheden eigendom van de criminele families of is er een lijn naar deze families. In de horecagelegenheden (shishalounges en theehuizen) wordt ook gedeald in softdrugs (hennep). Het is volgens een van de respondenten ook mogelijk om cocaïne of andere harddrugs te verkrijgen, alleen gaat dit dan op bestelling. Door een van de respondenten wordt een voorbeeld genoemd waarbij een shishalounge werd gesloten, omdat er op heterdaad heroïne werd aangetroffen.

Over het algemeen komt de politie in Gouda voornamelijk henneptelers tegen die op kleine schaal hennep verhandelen. Of al deze kleine henneptelers verbonden zijn aan een of meerdere grote drugsdealers is onbekend. De respondenten geven aan dat de politie daar geen nader onderzoek naar kan doen vanwege gebrek aan capaciteit.

4.2.4 Markt van leveranciers en exporteurs

Uit groepsinterviews blijkt dat de politie zicht heeft op een groep drugssubjecten die harddrugs levert en/of exporteert. De politie noemt zeventien leveranciers en/of exporteurs van (verschillende soorten) harddrugs. Deze drugssubjecten zijn actief in de wijken Korte Akkeren en Oosterwei. In de wijk Korte Akkeren zijn vijf drugssubjecten actief als leverancier. Eén drugssubject is zowel leverancier als exporteur. De respondenten geven aan dat er sprake is van (ten minste) één netwerk, bestaande uit vier leveranciers. In Oosterwei zijn ten minste negen drugssubjecten actief als leverancier of exporteur. De politie noemt twee familienetwerken, waarvan de grootte onbekend is. Er zijn ten minste vijf leveranciers en vier exporteurs actief in de wijk Oosterwei. Daarnaast noemt een respondent twee exporteurs, die actief zijn in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk. Zeven van deze genoemde leveranciers en/of exporteurs hebben een registratie in BVH. Vijf van de zeven personen wonen in de gemeente Gouda. Eén persoon is woonachtig in de regio Gouda. Van één drugssubject is de woonplaats onbekend. Gemiddeld zijn deze drugssubjecten 33 jaar oud.

BVH-registraties

De leveranciers en exporteurs hebben 104 registraties op hun naam staan. Gemiddeld plegen de zeven drugssubjecten, die actief zijn als leverancier en/of exporteur, 14,9 misdrijven per persoon. Dit verschilt niet (significant) van het gemiddelde van de overige drugssubjecten. Het aandeel drugsregistraties van leveranciers en exporteurs is – in vergelijking met de drie andere markten – het hoogst. Zeventien procent van de registraties heeft betrekking op drugs. Het gemiddelde aantal drugs misdrijven – gepleegd door leveranciers en exporteurs – is 2,6. Dit verschilt niet (significant) van het gemiddelde van de overige drugssubjecten.

Modus operandi

De leveranciers hebben een 'groothandelsfunctie'. Zij slaan grote hoeveelheden hard drugs op en leveren dit vervolgens aan drugsdealers. Vanuit de interviews is bekend dat leveranciers en/of exporteurs de drugs in Rotterdam opslaan vanwege de anonimiteit en het geringere risico om geript te worden. De leveranciers werken niet op straat. Het gaat hier immers om kilo's harddrugs. Over de exporteurs weet de politie te vertellen dat deze zowel nationaal als internationaal actief zijn. Er is volgens de politie een Marokkaans netwerk actief dat harddrugs verhandelt in verschillende Nederlandse steden (voornamelijk in de Randstad). Daarnaast is er in de buurt van Gouda een netwerk actief met voornamelijk arbeidsmigranten, die op grote schaal harddrugs exporteren.

De harddrugs worden doorgevoerd naar landen, zoals Duitsland, Frankrijk, Engeland, Noorwegen, et cetera. Deze drugs worden in de reservebanden van vrachtwagens verstopt. Het netwerk maakt gebruik van een uitzendbureau om arbeidsmigranten naar Nederland te krijgen. De arbeidsmigranten verblijven in panden die in het bezit zijn van het netwerk.

4.2.5 Overige drugs

XTC komt de politie nauwelijks tegen in Gouda. In 2019 is een vondst gedaan van 290 kilogram XTC in een loods. Deze vondst is echter meer uitzondering dan regel. GHB en andere partydrugs komen volgens de respondenten wel met enige regelmaat voor. Dit is een redelijk stabiele markt. GHB bijvoorbeeld wordt in veel gevallen zelf gemaakt en is dan voor eigen gebruik. Volgens de respondenten komen deze soorten drugs nauwelijks voor in Gouda omdat er onvoldoende uitgaansgelegenheden en festivals zijn om het te gebruiken.

Bij wijze van samenvatting staan hieronder de kenmerken van de drugsmarkten vermeld.

Tabel 4.6. Overzicht drugsmarkten Gouda

	Cocaïnemarkt	Heroïne-crackmarkt	Hennepmarkt	Markt van leveranciers en exporteurs
Genoemde drugssubjecten	10	44	19	17
Geregistreerde drugssubjecten	9 (90%)	28 (64%)	11 (58%)	7 (41%)
Gemiddelde leeftijd	30,3	24,4	42,7	33,1
Woonplaats				
Gouda	7	20 (71%)	8 (73%)	5 (71%)
Regionaal	1	3 (11%)	3 (27%)	1 (14%)
Bovenregionaal	0	3 (11%)	0 (0%)	0 (0%)
Onbekend	1	2 (7%)	0 (0%)	1 (14%)
	9 (100%)	28 (100%)	11 (100%)	7 (100%)
Misdrijven				
Vermogensmisdrijven	41 (16%)	263 (24%)	35 (17%)	6 (6%)
Vernielingen en misdrijven openbare orde	70 (27%)	349 (32%)	33 (16%)	37 (36%)
Geweldsmisdrijven	56 (21%)	139 (13%)	54 (27%)	18 (17%)
Zedenmisdrijven	0 (0%)	1 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
Verkeersmisdrijven	68 (26%)	189 (18%)	40 (20%)	16 (15%)
Drugsmisdrijven	19 (7%)	71 (7%)	24 (12%)	18 (17%)
Wapenmisdrijven	1 (0%)	8 (1%)	7 (3%)	4 (4%)
Overige misdrijven	8 (3%)	60 (6%)	10 (5%)	5 (5%)
	263 (100%)	1080 (100%)	203 (100%)	104 (100%)

4.3 Inzoomen op de jeugdige drugsdelinquenten

De interviews met de professionals leveren naast de drugsmarkten, zoals de politie die beschrijft, een goede beschrijving op van de jeugdige drugsdelinquenten die in en om Gouda actief zijn.

De jongerenwerkers stellen dat er in Gouda ruwweg twee bevolkingsgroepen actief zijn in de drugscriminaliteit: Nederlanders met een Marokkaanse achtergrond en autochtone Nederlanders, waarbij de eerste groep oververtegenwoordigd is. Bij de dealers zijn soms ook Somaliërs en Syriërs te vinden die de respondent als 'slim opererend' aanmerkt

en die vaak ouder zijn dan uit hun papieren blijkt. Bij de groep autochtone Nederlanders gaat het vooral om jongeren die uit een zwak milieu komen. Het opleidingsniveau is over het algemeen laag (vmbo of praktijkonderwijs), waarbij een deel van deze jongeren als voortijdig schoolverlater kan worden aangemerkt. Alhoewel het gaat om jongeren met een laag opleidingsniveau, noemen respondenten de jongeren streetwise. Hiermee wordt bedoeld dat het gaat om jongeren die op school niet als hoogvlieger worden gezien, maar wel slim zijn op 'straat'.

Respondenten geven meerdere verklaringen over hoe jongeren in de drugshandel terechtkomen. Hierbij is onderscheid te maken in push- en pullfactoren. De redenen die de jongeren richting de drugshandel 'duwen' zijn volgens respondenten schulden en arbeidsdiscriminatie. Een deel van de runners rolt in de drugshandel vanwege schulden. Volgens respondenten begint de schuldenproblematiek bij jongeren op hun achttiende levensjaar, als zij moeten betalen voor een zorgverzekering. Een andere bron van schulden is gokken. Enkele respondenten geven aan dat een deel van de runners hoge gokschulden heeft, soms zelfs van duizenden euro's. Dit gebeurt zowel online als in de nabijgelegen casino's. Ook CJIB-boetes zorgen ervoor dat de schulden bij deze groep kwetsbare jongeren oplopen. De boetes worden vaak niet betaald, waardoor de boeteprijs oploopt. Een manier waarop aan deze financiële verplichtingen kan worden voldaan, is de drugshandel. In sommige gevallen wordt dit als excuus gebruikt om drugskoerier te worden, aldus een van de respondenten. Wanneer de runner het geld bij elkaar heeft om een boete af te betalen, wordt er alsnog voor gekozen om bijvoorbeeld een nieuwe telefoon te kopen in plaats van de boete af te betalen. Door arbeidsdiscriminatie bij werving en selectie komen allochtone jongeren moeilijk aan een baan. Respondenten geven aan dat een deel van deze jongeren een bijbaan wil, maar dat er door arbeidsdiscriminatie geen werk wordt gevonden. Volgens enkele respondenten treedt hier een selffulfilling prophecy op. Jongeren ervaren discriminatie en raken het geloof kwijt een (bij)baan te kunnen krijgen. Na de zoveelste afwijzing is de lokroep van de drugshandel voor sommige van deze jongeren niet meer te weerstaan. Naast schulden en discriminatie is ook de thuissituatie een pushfactor. Respondenten geven aan dat de jongeren vaak uit een zwak milieu komen en een sterke drang voelen om dit te ontvluchten. Respondenten noemen deze redenen ook wel overlevingsstrategieën. Ten slotte zijn er voorbeelden van jongeren die bedreigd of geïntimideerd worden om drugs te verhandelen (door een crimineel netwerk). Bij de professionals zijn verschillende personen bekend die deze jongeren ronselen, bijvoorbeeld op middelbare scholen. In sommige gevallen wordt er druk uitgeoefend door familieleden die ook betrokken zijn bij drugscriminaliteit.

Naast deze pushfactoren, zijn er enkele redenen waardoor jongeren worden agetrokken tot de drugshandel. De belangrijkste beweegredenen zijn geld en status. Jongeren verdienen veel geld met bezorgen van drugs. Hoeveel precies is niet bekend. Al geeft een van de respondenten aan dat duizend euro voor een dag koerieren met de auto mogelijk is. Met dit geld kunnen ze zich merkkleding, dure horloges en de nieuwste telefoons veroorloven. In de praktijk zien respondenten dan ook dat jongeren overstappen van *High Impact Crimes* (HIC), zoals inbraken, naar de drugshandel. Simpelweg omdat met het

verhandelen van drugs meer en makkelijker geld te verdienen is. Soms ‘zorgt’ de dealer op een andere manier voor zijn runners, bijvoorbeeld door een CJIB-boete af te lossen. Een andere pullfactor is het gevoel hebben ergens bij te horen. Een jongere kan op meerdere praktische zaken vastlopen, hij gaat niet meer naar school, kan niet (goed) met zijn ouders praten en komt financieel niet rond. Door op straat te hangen, komt de jongere soortgenoten tegen die zich al bezighouden met de drugshandel. Door zich verbonden te voelen met deze jongeren is het vaak een kleine stap richting de drugshandel.

Het zijn niet alleen de traditionele jeugddelinquenten die het thuis zwaar hebben. Die zijn er en ze hebben de overhand, maar de respondent kent ook jeugdigen met hoogopgeleide ouders die drugs verhandelen. Sommige jongeren worden in de drugshandel ‘gezogen’, doordat ze eerst een gratis joint krijgen en daarna ervoor moeten betalen. In vergelijking met jaren geleden speelt de drugshandel zich minder zichtbaar op straat af en is sneller geworden door het internet en de mogelijkheden om via sociale media drugs te bestellen.

De respondenten maken onderscheid tussen de jongeren die jonger zijn dan 18 jaar en de runners die 18 jaar of ouder zijn. De jongere runners verkopen voornamelijk op scholen drugs. Er is door het drugsgebruik – volgens de respondenten – onder scholieren een markt die de jonge runners kunnen bedienen. De andere leeftijdsgroep wordt gevormd door de jongeren die op een scooter hun pakketjes wegbrengen. Als ze eenmaal 18 jaar zijn en een rijbewijs hebben gehaald, kunnen ze ook buiten Gouda bestellingen wegbrengen of juist voorraden ophalen uit Rotterdam. Ook hebben zij toegang tot uitgaansgelegenheden waar drugs kunnen worden verhandeld. De drugs zijn divers. Onder jongeren is vooral wiet en lachgas populair. Onder de oudere gebruikers cocaïne en heroïne. Een jongerenwerker vertelt dat de wiet wordt overspoken met pure heroïne om het verslavingseffect te versterken. Hij noemt dat een zorgelijk gegeven (dat blijkbaar al jaren bekend is) want de jongeren merken een joint niet aan als drugs.

Runners beginnen volgens respondenten op jonge leeftijd met het bezorgen van drugs voor een dealer. Naarmate de runners ouder worden, zijn er verschillende scenario's denkbaar:

1. De runner gaat door met het ‘kruimelwerk’ (kleine hoeveelheden drugs bezorgen voor een dealer).
2. De runner stopt met het bezorgen van drugs.
3. De runner werkt zich op in het netwerk en krijgt zelf jongeren onder zijn hoede.

Doorgroeien in de Goudse drugshandel is niet vanzelfsprekend. De vraag naar drugs in Gouda en omstreken wordt op dit moment ingevuld door de criminele families. Pas wanneer er ruimte ontstaat, bijvoorbeeld als een dealer wordt opgepakt, komt er voor runners de mogelijkheid om door te stromen. Sommige runners vertrekken uit Gouda en proberen in andere steden (bijvoorbeeld Leeuwarden of Enschede) een drugsnetwerk op te zetten.

Volgens een van de respondenten weten de meeste jongeren in Gouda wie de runners en dealers in Gouda zijn. Ook een van de respondenten geeft aan dat het niet moeilijk

is om erachter te komen wie zich met drugs bezighouden in Gouda. Het is lastig om anoniem te blijven, zegt de respondent, Gouda is in sociaal opzicht als een dorp. De geslaagde drugsdealers blijven volgens deze respondent niet in Gouda maar gaan erbuiten – in de grote steden – wonen.

In Gouda kun je in twee straatjes rijden met je Mercedes en je kun naar de Coop. In steden kun je naar de Bijenkorf.

4.4 Resumé

De taakaccenthouders hebben vier drugsmarkten in en om Gouda in kaart gebracht. Zoals eerder vermeld, hebben zij vooral zicht op de heroïne-crackmarkt. De andere drugsmarkten zijn in werkelijkheid daarom vermoedelijk groter dan hier vermeld. De omschrijving van de drugsmarkten, zoals in bovenstaand schema samenvattend is weergegeven, laat zien dat drugsmisdriven onderdeel zijn van een breder criminaliteitspatroon. Bij de ‘grote jongens’, de handelaren en leveranciers, ligt dat iets anders, wat begrijpelijk is omdat de verdiensten met de grootschalige drugshandel die van bijvoorbeeld vermogensdelicten ver overtreffen. Het beeld van de drugsmarkten betreft op het eerste gezicht een – bijna uitsluitende – Goudse aangelegenheid, wat eveneens verklaarbaar is, aangezien de informatie van taakaccenthouders komt die in een bepaald gebied werkzaam zijn. De informatie over dwarsverbanden met andere steden, criminele families elders in het land en internationale handelsstromen zijn signalen die erop duiden dat de drugshandel in Gouda niet uitsluitend een Goudse aangelegenheid is. De zichtbare kant van de drugshandel komt vooral tot uiting in de straathandel in Gouda. In dit verband moet zeker de groep heroïne-crackgebruikers worden genoemd die erg vaak drugs nodig hebben en die worden bediend door de dealers. De confrontatie van de ‘straatkennis’ met de ‘systeem informatie’ (BVH) brengt verder aan het licht dat de politie drugssubjecten noemt die niet voorkomen in BVH, althans de laatste jaren niet. Dat kan betekenen dat zij onder de radar kunnen blijven. Ook staat het (gemiddelde) aantal geregistreerde drugsmisdriven per bekende personen niet in verhouding tot wat ze werkelijk plegen. Dat is grotendeels inherent aan drugsmisdriven, deels wreekt zich hier de veronderstelling dat de ‘middenlaag’ van de drugscriminelen, laat staan de toplaag, tamelijk anoniem kan opereren en weinig aandacht krijgt van de politie. Interviews met professionals geven hierbij duiding aan deze onderste laag van de drugsmarkt. Deze professionals begeleiden jongeren die in de drugshandel verzeild zijn geraakt. Volgens een van de jongerenwerkers zijn deze jongeren voornamelijk actief in de wijken Korte Akkeren en Oosterwei en gaat het om een groep van 40 runners en/of dealers. De groep jeugdige delinquenten is volgens deze respondent iets kleiner.

Wat de jeugdige drugsdelinquenten betreft is Gouda een plaats waar ze een carrière in de drugscriminaliteit kunnen maken. Runners beginnen al op jonge leeftijd met dealen op scholen en doen dit op hogere leeftijd in horeca- en uitgaansgelegenheden. Volgens respondenten gaat het vooral om kwetsbare (allochtone) jongeren uit een zwak milieu die de drugshandel als hun enige uitweg zien om ‘het’ te maken. Mede door schulden en

discriminatie op de arbeidsmarkt worden deze jongeren richting de drugshandel 'gepusht'. Voor sommige jongeren zijn het echter de pullfactoren, zoals geld en status, die ervoor zorgen dat ze in de drugshandel verzeild raken.

De jongeren van rond de 14 jaar beginnen op scholen met dealen en kunnen na verloop van jaren grotere hoeveelheden verhandelen en uiteindelijk zelf jonge dealers voor zich laten werken. Een van de respondenten geeft aan dat jongeren zich eerst moeten bewijzen. De jongeren moeten dan bijvoorbeeld eerst een inbraak of een ander vermogensmisdrijf plegen om te bewijzen dat ze te vertrouwen zijn en niemand verraden (*snitchen*). Eenmaal geslaagd (veel verdiend en mooie spullen) vestigen ze zich buiten Gouda, want daar kunnen ze anoniem blijf geven van hun geslaagde carrière. Deze informatie komt van een enkele respondent. Uit de politie-informatie blijkt echter dat er wel een aantal handelaren in Gouda woont. Het is niet duidelijk hoe dat zich verhoudt tot de informatie van de jongerenwerker.

De jonge dealers komen uit probleemgezinnen met gezinsleden die al jaren in de drugshandel zitten, maar het zijn ook jongeren uit 'normale' gezinnen die zich inlaten met drugshandel, soms gedwongen omdat ze schulden hebben.

5 Vergelijking onderzoek 2015

In dit hoofdstuk maken we op hoofdlijnen een vergelijking tussen onderhavig onderzoek en het onderzoek uit 2015 'Van alle markten thuis'. De systematiek in beide onderzoeken is grotendeels hetzelfde, zodat vergelijking mogelijk is. We geven een overall beeld door middel van een tabel waarin de kerngegevens uit beide onderzoeken staan (5.1) en een beschrijving van de 'terugkerende drugssubjecten' (5.2). Daarna volgt een kwalitatieve vergelijking van de gevonden netwerken en de interpretatie daarvan (5.3). Het hoofdstuk wordt afgesloten met een resumé (5.4).

5.1 Overall beeld

Voor het onderzoek uit 2015 zijn BVH-registraties geanalyseerd over de periode 2011 tot en met 2013 en in het 2020-onderzoek is gebruikgemaakt van BVH-registraties over de periode 2016 tot medio 2020, een langere periode. Uit tabel 5.1 blijkt dat er in 2020 meer geregistreerde drugssubjecten te zijn. Dat is deels het gevolg van een langere onderzoeksperiode en deels van het feit dat er in 2015 meer drugssubjecten van de uiteindelijke analyse konden worden uitgesloten door de politie omdat zij bekend waren als gebruiker. We hadden toen meer 'straat informatie'. Dat was in mindere mate het geval in het onderhavige onderzoek omdat de gesproken taakaccenthouders niet bekend waren met alle namen. We kunnen op basis van deze aantallen dus niet zonder meer de conclusie trekken dat de drugshandel in de loop van de jaren is toegenomen. Wel zien we dat de populatie gemiddeld jonger is, mogelijk door het toegenomen aandeel van de jeugdige (drugs)delinquenten. Er is met andere woorden – op basis van de BVH-registraties – sprake van een verjonging van de drugsmarkt, in casu de aanbodkant. Verder lijkt het erop dat de drugssubjecten steeds vaker van buiten Gouda komen. Het aandeel drugssubjecten, dat in de gemeente Gouda woont, was in de voorgaande analyse dertien procentpunt hoger dan in het huidige onderzoek. In onderhavig onderzoek is onderscheid gemaakt tussen regionaal en bovenregionaal. Hier is te zien dat ongeveer een derde (36%) van de drugssubjecten in de regio Gouda woont en dertien procent woonachtig is buiten de regio. Hoe deze verdeling in 2015 was, is onbekend. Ook is er sprake van een toename van het gemiddelde (en mediaan) aantal misdrijfregistraties. Een mogelijke verklaring is de langere onderzoeksperiode en de wijze van selectie (zoals aan het begin van deze paragraaf besproken). Het percentage top X'ers dat als drugssubject kan worden aangemerkt, is in beide onderzoeken ongeveer even groot.

Tabel 5.1 Kengegevens onderzoek 2015 en 2020

	Onderzoek 2015	Onderzoek 2020
Aantal drugssubjecten	291	620
Leeftijd		
Gemiddelde leeftijd drugssubjecten	35,4	31,3
Jongste leeftijd drugssubjecten	15	14
Oudste leeftijd drugssubjecten	73	70
Woonplaats		
Gouda	162 (56%)	264 (43%)
Regionaal	127 (44%) ²⁶	221 (36%)
Bovenregionaal		83 (13%)
Onbekend	2 (1%)	52 (8%)
BVH-registraties		
Gemiddeld aantal registraties misdrijven	10,9	17,9
Mediaan aantal registraties misdrijven	6	10
Aantal drugssubjecten op toplist	13 (5%)	24 (4%)
Aantal jeugdige delinquenten	13 (5%)	73 (12%)

5.2 Terugkerende drugssubjecten

Als we de drugssubjecten uit het onderzoek van 2015 naast die van onderhavig onderzoek leggen, zien we dat er slechts 23 personen zijn die in beide onderzoeken zitten. Er is derhalve weinig overlap in de populaties. Dit is een relevant gegeven wat erop kan duiden dat de drugsmarkten erg veranderlijk zijn en telkens nieuwe spelers laat zien. Waarschijnlijker is dat die markten niet zo dynamisch zijn, maar dat de politie door veranderde prioriteiten en daarop afgestemde werkwijzen (focus op heroïne) andere drugssubjecten registreert dan enkele jaren ervoor. Die waren toen niet in beeld, omdat in die tijd de aandacht voor de aanpak van drugscriminaliteit andere accenten had (zie verderop).

Een profiel van de overlap van de 23 drugssubjecten staat hieronder.

26. Voor het 2015-onderzoek is de verdeling regionaal-bovenregionaal onbekend.

Tabel 5.2. Vergelijking terugkerende drugssubjecten (n=23)

	Onderzoek 2015		Onderzoek 2020		
	n	%	n	%	+/-
Woonplaats					
Gouda	21	91%	19	83%	-2
Regionaal	1	4%	3	13%	+2
Bovenregionaal	0	0%	0	0%	0
Onbekend	1	4%	1	4%	0
Misdrijven					
Vermogensmisdrijven	119	35%	163	18%	+44
Vernielingen en misdrijven openbare orde	-	-	242	27%	+242
Geweldsmisdrijven	78	23%	217	24%	+5
Zedenmisdrijven	0	0%	1	0%	+1
Verkeersmisdrijven	25	7%	147	16%	+122
Drugsmisdrijven	30	9%	78	9%	+48
Wapenmisdrijven	11	3%	15	2%	+4
Overige misdrijven	81	24%	35	4%	-46
	344	100%	898	100%	+554

Ten opzichte van het onderzoek van 2015 is er voor deze 23 personen een toename van 554 registraties. Als we kijken naar de aard van deze registraties valt vooral de forse toename op van vernielingen en openbare ordefeiten en verkeersmisdrijven. De toename van de drugsmisdrijven is relatief klein. Het ontbreekt aan verdere informatie om te verifiëren of deze groep gerekend kan worden tot de categorie 'verwarde personen'.

5.3 Netwerken en drugshandel vergeleken

In 2015 zijn er op basis van de BVH-gegevens negen netwerken gevonden waarvan de politie er drie aanmerkt als duurzaam in de zin van (veel) meer dan een gelegenheidscoalitie. In het huidige onderzoek worden minder netwerken gevonden (meer duo's). De politie herkent ook niet/nauwelijks de gevonden netwerken. Zoals eerder betoogd kan dat verschillende redenen hebben, waaronder de verlegging van de focus naar de heroïne-crackmarkt. Mogelijk, maar dat vergt nader onderzoek, is de informatiepositie rondom drugs van de politie als geheel minder geworden door de verscherpte aandacht voor de heroïnehandel. Ook is er uit interviews bekend dat in Gouda de afgelopen jaren veel inbraken hebben plaatsgevonden. Hierdoor is er veel politiecapaciteit naar inbraken

gegaan, en – niet onbelangrijk – zijn sommige inbrekers zich gaan richten op de drugshandel. Een andere reden, die versterkend werkt op hetgeen hiervoor is gesteld, is dat de drugsmarkt in Gouda een lokale aangelegenheid is die in de loop van de tijd minder inzichtelijk is geworden voor de politie. Dit is een ontwikkeling die respondenten uit het onderzoek van 2015 ook al naar voren brachten. Ook toen zagen zij een tendens dat de drugsmarkt minder gemakkelijk dan voorheen te herleiden was tot een beperkt aantal families in Gouda. Die trend lijkt zich te hebben doorgezet. Waar in 2015 nog enig zicht was op de bovenlokale markt (met vertakkingen naar het buitenland) is dat beeld anno 2020 verdwenen. Groepen hebben zich in toenemende mate met elkaar vermengd. De overeenkomst tussen beide onderzoeksperiodes is dat het – op het niveau van de kleinschalige (straat)handel – gaat om enkele tientallen jongeren van (relatief) vaak Nederlanders van Marokkaanse afkomst, maar ook autochtone Nederlanders. Een andere overeenkomst is dat er ook in 2015 weinig zicht was op de ‘grote jongens’. In het huidige onderzoek kan de politie wel namen noemen van groothandelaren maar die kunnen blijkens het geringe aantal geregistreerde drugsfeiten goed onder de radar blijven. Op regionaal niveau is er geen aandacht van de recherche voor deze groep. Tot slot bleek ook in 2015 dat de markt voor heroïne groot was in Gouda, die toen voornamelijk bestemd was voor Franse drugstoeristen maar die anno 2020 in de lokale (en bovenregionale) gebruikersgroep een markt hebben gevonden.

5.4 Resumé

Een vergelijking van het onderhavige onderzoek met de studie naar de drugsmarkten uit 2015 laat overeenkomsten zien. In beide periodes gaat het om enkele tientallen jeugdige drugsdealers. Uit de politieregistraties blijkt overigens het aandeel van de jeugdige drugsdelinquenten toegenomen in vergelijking met het vorige onderzoek. Deels – en dat is niet veranderd – komen de jeugdige drugsdelinquenten uit families die al in de drugscriminaliteit zitten, deels zijn het ook jongeren uit ‘goede’ gezinnen die op een gemakkelijke manier geld willen verdienen. In 2015 was een van de bevindingen dat de drugsmarkten minder overzichtelijk werden. Groepen mengden zich. De ‘grote jongens’ bleven uit het zicht van instanties, zoals de politie. Deze trends lijken zich te hebben voortgezet in 2020. De overlap in de geregistreerde drugssubjecten uit 2015 en 2020 is marginaal.

6 Conclusies

In dit laatste hoofdstuk volgen de conclusies van het onderzoek naar het aanbod van de drugsmarkt in Gouda. We staan als eerste kort stil bij de opzet en uitvoering van het onderzoek (6.1). Daarna volgen de conclusies die in grote lijnen de onderzoeksvragen volgen waarbij zo mogelijk een vergelijking wordt gemaakt met de situatie in 2015 (6.2).

6.1 Terugblik op het onderzoek en de bevindingen

In 2015 is het rapport 'Van alle markten thuis' verschenen waarin de Goudse drugsscene in kaart is gebracht door middel van analyses van politieregistraties en interviews. In onderhavig onderzoek is een vergelijkbare opzet gevolgd. Ook zijn de systeemgegevens van de politie (BVH) gecombineerd met de 'straatkennis' van de politie en verschillende professionals (met name jongerenwerkers). De politie, in casu taakaccenthouders drugs en hun teamleider, herkent sommige (delen van) netwerken, maar benadert de problematiek van de drugshandel vooral vanuit het perspectief van de verschillende lokale drugsmarkten, terwijl de jongerenwerkers voornamelijk zicht hebben op wat zich op straat afspeelt, dat wil zeggen de jongeren die zich met de drugshandel bezighouden. Een conclusie, en een vergelijkbare als in 2015, is dat er weinig zicht is op de 'grote jongens', ofwel de groothandelaren die de middenlaag en de straatdealers van drugs voorzien en die goed onder de radar van de politie weten te blijven. Zorgelijk in dit verband, redenerend vanuit een goede informatiepositie, is dat de regionale recherche de laatste jaren geen drugsonderzoeken heeft gedraaid die inzicht geven in de bovenlokale en (inter)nationale drugsmarkt, waarin Goudse drugssubjecten een rol spelen. Dat die verbanden er zijn, blijkt uit een recent bericht van de Spaanse politie die een groot netwerk heeft opgerold waarin volgens de politie ook een Goudse drugs crimineel figureerde.²⁷

De politie vermoedt dat er in Gouda en omliggende dorpen sprake is van goed georganiseerde drugsnetwerken die internationale handelsbetrekkingen onderhouden. Ook de relatie met Rotterdam wordt genoemd. Onderhavig onderzoek maakt duidelijk dat de trend die in 2015 is geconstateerd – namelijk dat er sprake is van vermenging van criminele groeperingen en een dynamische onderkant van de drugsmarkt (runners) – in 2020 is doorgezet. De drugsmarkt in Gouda speelt zich, met andere woorden, op lokaal niveau af en in het bijzonder op het niveau van de straathandel. Over de drugshandel op bovenlokaal (nationaal en internationaal) niveau is weinig te zeggen. Een kanttekening bij de bevindingen en de daarop gebaseerde conclusies is dat het aantal gesproken respondenten in 2020 in aantal gering is met, zoals gezegd, vooral lokale kennis. Dit was anders in 2015 toen er diverse grote en regio-overstijgende opsporingsonderzoeken draaiden. Vanuit die bredere kijk op de problematiek konden de respondenten ons meer vertellen dan in het huidige onderzoek het geval is.

27. <https://www.ad.nl/buitenland/acht-nederlanders-vast-voor-runnen-meest-actieve-cocaine-bende-van-europa~a9fdab75/>

Ter nuancering, de vraagstelling die ten grondslag heeft gelegen aan dit onderzoek heeft ook een 'lokale invalshoek'. Het gaat immers om de situatie in Gouda. Als onderzoekers willen we erop wijzen dat de onderste lagen van de drugsmarkt (dealers en horecagelegenheden) worden beïnvloed door de lagen die erboven zitten (groothandel). Met andere woorden, de aanpak op het laagste niveau zal structureel weinig op de drugsmarkt uitrichten omdat die onderste laag gemakkelijk vervangbaar is en de criminele infrastructuur ongewijzigd laat.

6.2 Onderzoeksvragen beantwoord

In dit onderzoek hebben onderzoeksvragen centraal gestaan die samen te vatten zijn met aantallen, onderlinge samenhangen, profielen en aanbevelingen.

6.2.1 Omvang

In dit onderzoek zijn er ruim 600 drugssubjecten geïdentificeerd op basis van registraties van de politie over de periode 2016 tot medio 2020. Dat is naar verhouding meer dan in het vorige onderzoek (bijna 300). De oorzaak is dat er sprake is van een langere onderzoeksperiode (anderhalf jaar), er ook gekeken is naar personen die in Gouda een drugsfeit hebben gepleegd en dat de politie niet alle namen herkende en eventueel kon aanmerken als zijnde harddrugsgebruiker (die in beide onderzoeken van de lijst zijn gehaald). Per saldo zal er sprake zijn van een lichte stijging van het aantal geregistreerde drugssubjecten. Die stijging wordt mede veroorzaakt door het toegenomen aantal minderjarige drugssubjecten (gestegen van 5% naar 12%). Dit is in lijn met de ervaring van de respondenten dat jongeren vooral als runner fungeren en dat de politie weinig (concreet) zicht heeft op de 'grote jongens'. Uit de media-analyse komt een aantal berichten naar voren dat melding maakt van grote hoeveelheden inbeslaggenomen drugs (cocaïne). Dit wijst op bovenlokale en internationale vertakkingen. Immers, de cocaïnemarkt is per definitie een internationale markt, omdat de logistieke lijn (producenten, transporteurs, (door)verkopers en runners) zich vaak over meerdere landen uitstrekt.

6.2.2 Dealers en runners

Op basis van zowel de BVH-analyses als de interviews is onbekend hoeveel drugssubjecten optreden als dealer of runner of een combinatie van beide. Wel is duidelijk dat de runners die enkele jaren geleden actief waren in Limburg en op de Hazeldonkroute (via Rotterdam naar België) er niet of minder actief zijn vanwege de toegenomen politieaandacht. Het zicht op de drugsmarkten beperkt zich voornamelijk tot het zichtbare aspect, namelijk de lokale dealers. Respondenten die zich aan een schatting durven te wagen, geven aan dat het gaat om tientallen jongeren gaat. Een van de respondenten geeft aan dat het in ieder geval om een groep van 20 jonge runners gaat en een wat grotere groep van ongeveer 40 personen die ouder is dan 18 jaar.

6.2.3 Top X

Gegeven de zeer geringe overlap in de drugssubjecten uit het onderzoek van 2015 en die uit 2020 is het percentage drugssubjecten dat op de top X-lijst staat vermeld verrassend vergelijkbaar (een kleine vier procent van het totaal in beide onderzoekperiodes). De verklaring hiervoor is dat de samenstelling van de nieuwe top X-lijst vergelijkbare criteria kent als de oude top 60-lijst. De dertien drugssubjecten, die ook op de top X-lijst staan, zijn gemiddeld 22 jaar en hebben significant meer misdrijven gepleegd dan de drugssubjecten die niet in de top X staan. Er is een overlap in de top X-geregistreerden en de jeugdige drugsdelinquenten.

6.2.4 Jeugdige drugsdelinquenten

Anno 2020 zijn er (relatief) meer jeugdige drugsdelinquenten in beeld bij de politie, namelijk 73 (12% van het totaal aantal drugssubjecten) en in 2015 waren dat er 13 (5% van het totaal). Op basis van de interviews is bekend dat de jeugdige drugsdelinquenten voornamelijk in de onderste 'laag' van de drugsmarkt opereren. Zij brengen bestellingen weg of halen spullen op. Er kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een verjonging van de drugsmarkt. Uit de media-analyse komt naar voren dat de jongeren vooral in de drugs-handel zitten, waar de ouderen actief zijn in de productie en opslag. De gemiddelde leeftijd waarop ze hun eerste drugsdelict plegen, is iets meer dan 16 jaar. De meesten zijn voor die tijd al in de drugsscene actief. Ze komen uit de probleem/aandachtgezinnen van Marokkaanse afkomst waar andere familieleden ook in de drugs zitten. Het gaat hierbij veelal om jongeren met een laag opleidingsniveau en in sommige gevallen met een licht verstandelijke beperking. Voor deze jongeren zijn meerdere factoren om zich met drugs te gaan bezighouden. Jongeren kunnen snel geld verdienen en status verwerven als ze actief zijn in de drugshandel. Sommige jongeren worden 'geduwd' richting de drugsmarkt door hoge schulden (veroorzaakt door CJIB-boetes of een gokverslaving) of arbeidsdiscriminatie. Jongeren worden actief geworven op straat of ze groeien letterlijk op in de drugshandel van familielieden. Een bevinding die we ook in 2015 hebben opgetekend. Sommige jongeren maken een criminele carrière in de drugscriminaliteit en laten op hun beurt jonge dealers voor hen werken.

6.2.5 Kenmerken en samenwerking

Over de kenmerken van de drugssubjecten is vanuit zowel de BVH-registraties als de interviews het volgende te concluderen: net als in 2015 maken de drugssubjecten zich vooral schuldig aan andere misdrijven dan drugsmisdrijven, met name vermogensmisdrijven en misdrijven in de sfeer van de openbare orde. De leeftijden ten tijde van de drugsmisdrijven is in 2020 gedaald ten opzichte van het onderzoek in 2015. Het toegenomen aantal minderjarige drugssubjecten is hiervoor een verklaring. Er is sprake van een zeer geringe overlap in de geregistreerde drugssubjecten uit 2015 en in 2020, namelijk 23 personen. Gelet op hun criminaliteitsprofiel spelen zij zich door hun antisociale gedrag (openbare ordemisdrijven, vernielingen en verkeersmisdrijven) vaak in de kijker van de politie. Het aantal drugsfeiten van deze groep is niet groot. Uit de interviews blijkt dat de onderste laag van de drugsmarkt, de lokale runners (vaak jongeren), dynamisch is, maar dat de

lagen erboven erg stabiel zijn. Het is anders gezegd opmerkelijk dat er weinig overlap is in beide onderzoeksperiodes, behalve als de werkwijze van de politie hierin wordt meege-nomen. De politie in Gouda (en omliggende dorpen) heeft vooral te maken met de zicht-bare vormen van de handel en zullen gezien hun taak minder vaak van doen hebben met de lagen erboven. De regionale recherche, die de lagen erboven wel in kaart zou kunnen brengen, heeft recentelijk geen drugsonderzoeken in relatie tot Gouda gedraaid. Hierdoor blijft het zicht op de dealers zich voornamelijk beperken tot het zichtbare, lokale en ver-anderlijke deel van de dealerkant.

Uit de netwerkanalyses komen verschillende samenwerkingsverbanden naar voren die de politie slechts deels herkent (met name de heroïne-crackmarkt), iets wat in lijn is met hetgeen hiervoor is gezegd. In de interviews met taakaccenthouders van de politie wordt de drugsmarkt opgedeeld per drugssoort (anders dan in 2015), met eigen spelers die lokaal actief zijn (via coffeeshops) maar vooral bovenlokaal en internationaal. Deze hoofdrolspelers zijn ten dele terug te vinden in de BVH-registraties over de periode 2016-2020 wat een bevestiging is van de indruk dat zij onder de radar kunnen opereren. Enkele drugsnetwerken – gebaseerd op systeem-informatie – komen terug in de door de taakac-centhouders geschetste drugsmarkten. Het gaat om netwerken die voornamelijk actief zijn in de heroïne-crackmarkt. Dit bevestigt wederom dat de prioriteit voor de politie voor-namelijk bij deze drugsmarkt heeft gelegen. Voor de andere drugsmarkten is dit minder vaak het geval, de drugssubjecten, die actief zijn op deze markten, weten (vermoedelijk) goed onder de radar te blijven. Wat verder opvalt, is dat professionals (jongerenwerkers) frequent spreken over de cocaïnemarkt. Bij de politie is over deze markt minder bekend dan over bijvoorbeeld de heroïne-crackmarkt. Over het algemeen kan worden gesteld dat de Goudse drugscriminaliteit een lokaal beeld oplevert. Er is sprake van veel en kleine netwerken, waarbij onduidelijk is hoe deze netwerken zich precies tot elkaar verhouden.

6.2.6 Lokaal en bovenlokaal

Het aantal drugssubjecten, dat uit Gouda komt, is gedaald ten opzichte van 2015. Er wor-den met andere woorden meer drugssubjecten van buiten Gouda geregistreerd voor een drugsfeit in Gouda. Het is moeilijk te bepalen of dat te maken heeft met een grotere groep gebruikers die bediend moet worden door de dealers. Uit de interviews wordt duidelijk dat de straatdealers een lokale aangelegenheid zijn. De heroïnemarkt lijkt verzadigd om-dat Goudse drugsdealers elders in Nederland actief zijn en daar een netwerk opbouwen. Uit een van de interviews met de jongerenwerkers komt naar voren dat Gouda te klein is voor de geslaagde drugscriminelen, die naar de grote stad trekken. Niettemin zijn er dui-delijke indicaties dat er families in en om Gouda wonen die zich bezighouden met de in-ternationale handel in harddrugs. Dit zijn families die dat al jaren doen. Een van de bevindingen die we ook in 2015 optekenden. Ook uit de media-analyse is diverse bericht-geving naar voren gekomen waarin georganiseerde groepen en internationale handel in drugs worden vermeld.

6.2.7 Aanbevelingen

Hierna volgen aanbevelingen die er vooral op zijn gericht om de lokale drugsmarkten (beter) aan te pakken. Het is een open deur om te stellen dat de problemen rondom drugsgebruik (wat steeds meer genormaliseerd wordt) en de direct daarop aansluitende handel niet op lokaal niveau op te lossen is. Een en ander vergt een (inter)nationale visie op drugs. Die opdracht overstijgt vanzelfsprekend de mogelijkheden van de gemeente Gouda. Wel kunnen op lokaal niveau maatregelen worden getroffen om 1) de informatiehuishouding te optimaliseren zodat een breder perspectief op de drugsmarkten ontstaat en 2) te voorkomen dat jongeren in het volwassen, georganiseerde drugsmilieu terechtkomen.

- De kennispositie en daarmee de capaciteit van de politie dient te worden versterkt met functionarissen die een brugfunctie vervullen tussen lokaal, regionaal en nationaal niveau. Er lijkt nu sprake van een kennislacune op het middenniveau (rol DRR en VVC) van de Goudse drugsmarkten en het topniveau. Inzicht in deze hele Goudse keten – en ook in de verbindingen met Rotterdam – kan de aanpak op diverse niveaus gericht laten plaatsvinden. De straathandel zal blijven bestaan, want dat zijn gemakkelijk vervangbare runners, als de lagen erboven niet worden aangepakt.
- De gemeente zal meer moeten investeren in de preventieve aanpak. Het jongerenwerk, de oren en ogen van de wijk, verdient een professionele en zakelijke taakopdracht en een periodieke resultaatverantwoording. Hierbij past een open communicatie tussen jongerenwerk en de instanties die betrokken zijn bij de aanpak van de drugshandel. De vertrouwensband tussen jongeren en jongerenwerkers mag er niet toe leiden dat cruciale informatie niet wordt gedeeld. In het werving- en selectiebeleid dient hier expliciet aandacht aan te worden besteed.
- Er dient bij de gemeente specifieke aandacht te komen om de risicofactoren, waardoor jongeren in de drugscriminaliteit terechtkomen, aan te pakken. Denk aan arbeidsdiscriminatie, LVB-problematiek, schulden, schooluitval en negatieve rolmodellen. Dit vergt een aanpak vanuit verschillende disciplines, waarbij mogelijk kan worden aangesloten bij bestaande integrale samenwerkingsverbanden. Hierbij dient de specificiteit van deze groep jonge runners en dealers niet uit het oog te worden verloren (zie ook eerste punt).
- Het gegeven dat de drugshandel deels een intergenerationeel probleem is, leidt tot de aanbeveling dat de gemeente in samenwerking met de veiligheidspartners een langetermijnvisie (meer dan vijf jaar) moet ontwikkelen op de interventies die nu worden gepleegd om de drugsgerelateerde problematiek aan te pakken. Het feit dat de huidige geslaagde drugcriminelen tien jaar geleden al in beeld waren bij instanties, noopt tot een aanpak die organisatie- en functie-overstijgend is. Met andere woorden, zorg voor borging van een langdurige aanpak.
- (Door)ontwikkel – in lijn met het voorgaande - een integrale aanpak van de criminele families die al geruime tijd de Goudse drugsmarkt beheersen. In diverse interviews wordt gesteld dat de Goudse drugsmarkt wordt gerund door een aantal

criminele families. Ook in het onderzoek van 2015 zijn de criminele families aan de orde gesteld. Een integrale aanpak moet ervoor zorgen dat er een duidelijk voorbeeld wordt gesteld voor andere families en dat de drugslijnen worden doorgesneden. Er zijn in andere steden allerlei methodieken ontwikkeld die in Gouda kunnen worden toegepast.

Geraadpleegde bronnen

AD/Groene Hart. (2015, 28 januari). Hennep en xtc gevonden na tips. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crd=62aae717-4467-4908-b766-f49d8a073c60&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5F5K-XJ91-JC8W-Y329-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr0&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr0&prid=cd218090-851a-447b-b127-fc2fa847b8c4>

AD/Groene Hart. (2015, 5 februari). Betrapt op handel in softdrugs. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crd=61d9fa7e-aacf-42ff-a5e2-1e3f539ed967&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5F79-TJD1-JC8W-Y1G9-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr11&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr11&prid=aac8ab6a-91e9-479c-b6e2-3817ca7790f1>

AD/Groene Hart. (2016, 11 januari). Aangehouden voor drugsdeal. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crd=0ac7ab8e-5108-45da-8f57-411397217dd9&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5HTT-RTM1-DYRY-N3S1-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr81&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr81&prid=10aab050-d08f-47cc-b0a3-b323e0cdd5df>

AD/Groene Hart. (2016, 9 april). 'Cocaïne alleen voor mij en voor mijn vrienden'. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crd=6b7f9927-381e-4e5f-8700-adfdc74b9541&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5JGT-3BB1-JC8W-Y27S-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr86&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr86&prid=10aab050-d08f-47cc-b0a3-b323e0cdd5df>

AD/Groene Hart. (2016, 12 april). Drugs in hengelsportzaak. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crd=5f9aa578-7987-40c8-921c-1efe24d03ce5&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5JHD-X8M1-DYRY-N264-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr104&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr104&prid=a6ef2144-44db-4291-9b56-3e2997a6aa15>

AD/Groene Hart. (2016, 18 oktober). Cel dreigt voor Goudse coke. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=69167ba8-1b71-49c2-8af1-91b256f2209d&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5KYR-9G51-JC8X-62T4-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr155&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr155&prid=130808ea-10b5-4ec7-9783-a0be02487eff>

AD/Groene Hart. (2017, 21 april). Acht aanhoudingen bij grote drugsactie in regio. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=8ab127eb-072c-4bfd-a3d4-9a3263f32e0c&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5NC6-11H1-DYRY-X10H-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr172&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr172&prid=a3ccd293-3cbc-4bb0-9c4a-04f3a7ed2550>

AD/Groene Hart. (2017, 13 juli). Nog vast in omvangrijke drugszaak. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=9c1d76d0-0046-4385-ad72-d48a492b1577&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5P0W-K4P1-JC8X-61T4-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr224&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr224&prid=7ceba751-472d-4331-aaef-063e5ac14a16>

AD/Groene Hart. (2017, 25 augustus). Eis: celstraf voor duo na handel in harddrugs. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=bdb40a67-f8a2-48c8-b7da-ccbb9afa0f47&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5PB2-7YT1-DYRY-X13S-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr240&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr240&prid=eb3cfb78-81b1-475f-b0ab-3b33bf832a10>

AD/Groene Hart. (2017, 7 december). Vier jaar cel geëist voor 'bijvangst' van drugs. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=7f4c916c-d4ad-45f8-b122-49a79f9f5b22&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5R47-CPM1-DYRY-X09R-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr40&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr40&prid=dfe5e908-140b-44cc-bade-2e00d459d109>

AD/Groene Hart. (2018, 10 februari). 'Criminelen leverden volop aan henneptelers'. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=1e4a09ce-3150-429a-8daa-4065338b6df0&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5RM3-GX41-DYRY-X02R-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr5&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr5&prid=b319b908-7ae3-4b9b-8e35-0dc2fae9d55e>

AD/Groene Hart. (2018, 11 april). Opnieuw horecazaak voor lange tijd gesloten. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=46f243eb-8881-4893-9561-21949863ce8a&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3Acontentltem%3A5S2W-GB11-DYRY-X2XW-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr294&pdtab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr294&prid=9f5bb94b-e090-40f7-9574-6c0877ead384>

AD/Groene Hart. (2018, 25 april). Goudse ondernemer zag wiet als uitkomst. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=c8590a60-38fa-4901-b1fe-3faf9238fd63&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3Acontentltem%3A5S5W-2Y41-DYRY-X3HV-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr26&pdtab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr26&prid=876e2fd6-52d1-4a6c-831d-764b34410ce4>

AD/Groene Hart. (2018, 15 juni). Man (21) verstoopt drugs in politieauto. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=2863fdb1-6853-40de-940e-d7b86e489191&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3Acontentltem%3A5SJR-KPJ1-JC8X-64BM-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr332&pdtab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr332&prid=7cf87d59-1f76-4059-be0a-4e320cd123cd>

AD/Groene Hart. (2018, 14 november). Reeuwijkse Pool zegt niets te weten van kilo's cocaïne in zijn autobanden. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=a924954d-1e7f-4378-882f-93fe43dc09a6&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3Acontentltem%3A5TR5-9KY1-JC8X-6444-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr354&pdtab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr354&prid=dae1917a-c00d-4286-9837-d40a0ddb1488>

AD/Groene Hart. (2019, 13 februari). Veertien maanden geëist voor harddrugshandel. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=522a5ef7-4516-46f7-86b8-3c504d47d9e7&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3Acontentltem%3A5VDJ-NP81-JC8X-62VH-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr368&pdtab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr368&prid=31da30b7-4db2-4b1d-b273-812a054f1bf5>

AD/Groene Hart. (2019, 4 maart). Grote xtc-vondst in Gouda. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=2294aad0-1813-4667-bc25-7cf3e094898f&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5VJM-3VV1-JC8X-62DK-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr371&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr371&prid=981a7dda-ad96-437e-a401-6962e13765da>

AD/Groene Hart. (2019, 26 maart). Dealer rijdt over voet van agent. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=38f72e84-ed3-4f7f-b446-8c2753a6956e&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5VR9-GGP1-DYRY-X29J-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr375&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr375&prid=981a7dda-ad96-437e-a401-6962e13765da>

AD/Groene Hart. (2019, 23 oktober). Rechter ziet Bodegravers als leden van hennepbende. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=c2ef53af-3ae1-4207-86eb-2c4e5ae73e96&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5XB9-5V61-JC8X-626K-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr12&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr12&prid=6fd7e633-90d8-4698-95c5-2376d237e212>

AD/Groene Hart. (2019, 9 november). Bedrijfspand dicht na vondst van xtc. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=763086f3-82f2-4b66-ae10-1f60d0a5f0cd&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5XFX-YWS1-JC8X-60PC-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr11&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr11&prid=eab3afbd-9ecd-4624-ba9a-7a6a0728e304>

AD/Groene Hart. (2020, 23 juni). Hasj in de kast, coke in de schuur. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=bda7cc4b-8f7c-4741-8aa6-98b90755a14e&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A606B-5NF1-DYRY-X00V-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr18&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr18&prid=6e88b831-2cd6-4cde-b25d-40e84165a74b>

AD/Groene Hart. (2020, 8 juli). Hennep. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=9b24ca05-4fa5-42f0-9cfe-f24de39aff48&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A609H-R641-JC8X-621W-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr42&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr42&prid=ee0236a0-1ae2-4577-b3a7-100412d8b497>

AD/Groene Hart. (2020, 11 juli). De politie heeft donderdagavond een inval gedaan. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=a4cf9a-d372-4466-9e2b-ab95dc185606&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A60B5-N4P1-JC8X-61X7-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr602&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr602&prid=3586171e-bf98-491d-afa7-c4ff4839dd3c>

AD/Groene Hart. (2020, 18 juli). Dealer die verslaafde uitbuitte veroordeeld tot 21 maanden cel. Geraadpleegd via: <https://www.ad.nl/gouda/veroordeling-voor-goudse-drugsdealer-29-die-verslaafde-koerier-uitbuitte~a4814472/>

Algemeen Dagblad. (2019, 28 maart). Woning in Oosterwei half jaar dicht na vondst van 112 hennepplanten). Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=7e671698-163c-4b60-a755-453142ebbd5f&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5VRT-GVS1-DY0X-94MK-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr9&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr9&prid=a6716ac7-14e6-406f-a8eb-aa2dbd6398d3>

Algemeen Dagblad. (2019, 18 april). Waddinxvener krijgt maand cel voor hasjbezit. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=b4bb0176-f01c-43f5-bad6-b353228fea82&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5WGP-MFP1-JBHV-K13F-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr430&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr430&prid=e0bde9f3-3f73-44c3-9601-194aac837c13>

Algemeen Dagblad. (2019, 23 april). In Waddinxveen aangehouden Franse drugsrunners veroordeeld. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=ebee5dd8-d97d-4c24-8006-3a1e8a1c1348&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5VYC-78Y1-DY0X-90HV-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr388&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr388&prid=76306af7-9227-41f6-b262-21feb30e7142>

Algemeen Dagblad. (2019, 24 mei). Twee drugsdealers uit Boskoop aangehouden. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=faee1a7a-1d96-4329-994b-c2c5aedf6f8c&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5W60-0W31-JBHV-K3K6-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr395&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr395&prid=c2200ac1-78b1-4919-9d33-11e13ef45b25>

Algemeen Dagblad. (2019, 28 mei). Bodegraver die drugs verstopte in airfryer en printers aangehouden. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=0ceff380-9e69-4993-95d4-95010dde8a35&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5W6T-NM31-JBHV-K114-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr400&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr400&prid=44365c9a-647b-4c37-8941-eb735e5a8e64>

Algemeen Dagblad. (2019, 29 mei). Gemeente Gouda sluit drugsruimte aan de Nijverheidsstraat. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=d4645326-30c4-4fa7-832f-99eba5700a7e&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5W72-62K1-JBHV-K2PF-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr401&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr401&prid=44365c9a-647b-4c37-8941-eb735e5a8e64>

Algemeen Dagblad. (2019, 3 juli). Gouwenaar (20) opgepakt op verdenking van handel in cocaïne en heroïne. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=6d87463e-6bc8-4d4b-abcb-89a7eab7cddb&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5WGH-V7S1-DY0X-92R7-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr427&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr427&prid=ba215702-3e31-4c1b-b42c-42cba89b4278>

Algemeen Dagblad. (2019, 4 juli). Burgermeester Salet neemt maatregelen: woning Waterlustlaan gedwongen dicht na ontdekken drugs. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=b4bb0176-f01c-43f5-bad6-b353228fea82&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5WGP-MFP1-JBHV-K13F-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr430&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr430&prid=e0bde9f3-3f73-44c3-9601-194aac837c13>

Algemeen Dagblad. (2019, 19 juli). Rechter mild voor verdachte (58) hennepsteelt Gouda. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=03148a85-acd0-4910-b677-446cb0ab2684&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5WKY-BJX1-DY0X-931W-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr18&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr18&prid=45d45c6f-8958-432c-aeda-aa8f0061bd59>

Algemeen Dagblad. (2019, 27 september). 'Gouwenaar (29) bedreigt ex-verslaafde: dealen of de dood'. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=db51bf80-4d06-45f8-b1f9-4a4468b03fa7&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5X51-WNJ1-DY0X-90MX-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr471&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr471&prid=216cdb3f-a632-4bd1-9b3b-2ea293bf8ee6>

Algemeen Dagblad. (2019, 4 oktober). 'Drugspand' Temptation Lounge in Gouda na inval negen maanden dicht. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=0c22bd66-bbca-4987-a5d8-c1ede4bdac4f&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5X6C-0D01-JBHV-K154-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr473&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr473&prid=216cdb3f-a632-4bd1-9b3b-2ea293bf8ee6>

Algemeen Dagblad. (2019, 28 oktober). Granaat en drugs in woonhuis Gouda, huis aan Noordhoef twee weken dicht. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=c626e936-8180-4b94-8b8b-3254c569053b&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5XCM-3821-DY0X-94R3-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr487&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr487&prid=308ae18e-102d-41a4-b2d4-84a29b770f45>

Algemeen Dagblad. (2019, 2 november). Drugshandel aan de Noordhoef in Gouda: 'Ze kwamen hier hun zooi halen en poepten in het portiek'. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=d4e4a852-4402-4e99-b9b6-27702333a023&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5XDH-38G1-JBHV-K055-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr492&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr492&prid=ba23280b-b990-49a9-8465-18e23d96dc0b,%20https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=925ac3b6-120d-4e5a-9ae5-fe2ae3b18c5f&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5XGJ-W6C1-JC8X->

6052-00000-00&pdcontentcomponentid=294305&pdteaserkey=sr500&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr500&prid=f81f9426-259d-4323-bc2a-5909e78229be

Algemeen Dagblad. (2019, 14 november). 19-jarige drugsdealer mag niet meer in Gouda komen. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=9933fa94-916a-49a9-a834-70cbf6ff46b7&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5XH2-X631-DY0X-9493-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr501&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr501&prid=f81f9426-259d-4323-bc2a-5909e78229be>

Algemeen Dagblad. (2019, 26 november). Hennepkwekerij gevonden op Gouds bedrijventerrein. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=b330e1fe-e606-4dd9-9a10-b2215b14ae10&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5XKM-RYX1-JBHV-K1BH-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr507&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr507&prid=f81f9426-259d-4323-bc2a-5909e78229be>

Algemeen Dagblad. (2019, 24 december). Grote hoeveelheid harddrugs gevonden in bedrijfspand in Waddinxveen. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=d40ee0d3-1c8c-4104-a3b0-6e49d889737a&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5XTM-HSG1-DY0X-910C-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr15&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr15&prid=6e88b831-2cd6-4cde-b25d-40e84165a74b>

Algemeen Dagblad. (2020, 14 april). Twee woningen in Gouda op slot vanwege drugshandel, wapens en mishandeling. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=b10c1a24-7b6c-4797-88c3-aa72370b43a7&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5YNH-BRJ1-DY0X-93XW-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr563&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr563&prid=3f380826-c0ad-47c8-8891-3e461d704d00>

Algemeen Dagblad. (2020, 19 juni). Pand Keizerstraat zes maanden dicht na vondst cocaïne en heroïne. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crd=a79cfabc-fd1c-4486-9127-33f9870403d7&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A605K-J9B1-DY0X-9001-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr49&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr49&prid=d4cae353-5d8b-47cd-8050-73ac34439eb5>

Algemeen Dagblad. (2020, 21 januari). Duizenden euro's, hennep en harddrugs gevonden in huis in Waddinxveen: drugsband zes maanden op slot. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=8b0f3510-0c94-46f2-bfd5-51fd9b9204ca&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5Y1K-2B11-DY0X-915T-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr14&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr14&prid=6e88b831-2cd6-4cde-b25d-40e84165a74b>

Algemeen Dagblad. (2020, 21 januari). Goudse politie rolt hennepkwekerij op, meer dan 250 planten. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=2bf10b43-c69a-43b7-9b2e-b7598d243abb&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5Y1M-3T31-JBHV-K306-00000-00&pdcontentcomponentid=467102&pdteaserkey=sr37&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr37&prid=d98d079d-b28b-47f5-a2d6-cc56b1af58ca>

Algemeen Dagblad. (2020, 7 juli). Wéér hennepkwekerij opgerold aan de Tjalk in Bodegraven: 'Op deze manier kan het niet meer'. Geraadpleegd via: <https://www.ad.nl/alphen/weer-hennepkwekerij-opgerold-aan-de-tjalk-in-bodegraven-op-deze-manier-kan-het-niet-meer~adf0cfa7/?referrer=https://www.google.com/>

Algemeen Nederland Persbureau. (2017, 10 juli). Politie stuit op drugs in loods Waddinxveen. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=0a62369a-f7ea-4da2-a742-cc87d3a72aab&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5P09-X211-F094-50MC-00000-00&pdcontentcomponentid=149014&pdteaserkey=sr1&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr1&prid=7a4720ed-9b6e-4e6a-b0a8-203cb6d100a4>

Algemeen Nederlands Persbureau. (2020, 26 mei). Eis 6 jaar cel tegen drugsdealer darkweb. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=cd424f2f-d660-4315-9336-c3b9194a8ae2&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A600F-XGS1-F094-5153-00000-00&pdcontentcomponentid=149014&pdteaserkey=sr32&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr32&prid=917f826c-0606-4b8b-8e04-bf980249e674>

Bodegraafs Nieuwsblad (2015, 8 januari). Hennepkwekerij Tjalk. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=a8335d7e-79e3-4d8c-b364-95e2ee319bba&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5F1C-0JV1-F001-G4BS-00000-00&pdcontentcomponentid=418653&pdteaserkey=sr19&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr19&prid=6fd7e633-90d8-4698-95c5-2376d237e212>

Bodegraafs Nieuwsblad. (2015, 13 augustus). Hennepkwekerij. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=da85a6e5-73ec-484a-abf1-ac7037121ccd&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5GNM-H2J1-JCGY-SOMP-00000-00&pdcontentcomponentid=418653&pdteaserkey=sr27&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr27&prid=78c7dd22-fd0f-4b64-b6da-37d84ad0a68c>

Bodegraafs Nieuwsblad. (2016, 21 april). Drugsbende die aan 200 gebruikers le-verde opgerold. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=2b072a75-31fe-4963-aa62-bc4c40d19d06&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5JKC-TP11-JCGY-S09R-00000-00&pdcontentcomponentid=418653&pdteaserkey=sr55&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr55&prid=cc4f7acc-a9e3-4507-a210-d491d6b7e2f9>

Bodegraafs Nieuwsblad. (2016, 18 augustus). Inval hennepteam. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=5707a087-0191-48db-88c8-05c56f67b2c0&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5KGS-B0X1-F001-G18J-00000-00&pdcontentcomponentid=418653&pdteaserkey=sr30&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr30&prid=0cf2d6e6-157a-40c5-8752-3748f2f52366>

Bodegraafs Nieuwsblad. (2017, 6 april). Drugslab Driebruggen ontmanteld. Geraad-pleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=4fbabd6c-f529-4fff-b2dd-79f83a23beb0&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5N81-KG31-JCJJ-3488-00000-00&pdcontentcomponentid=418653&pdteaserkey=sr36&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr36&prid=92200e01-c9ea-4424-9dc2-5d03dec528f3>

Goudse Post. (2015, 20 mei). Groot hennepnetwerk opgerold. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdm-fid=1516831&crid=c8cf3be9-42f5-44b1-9588-63890fba4dcb&pddocfull-path=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5G1H-4J91-F001-G504-00000-00&pdcontentcomponentid=418653&pdteaserkey=sr28&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr28&prid=4e249904-c986-4296-b1d1-11c145274b64>

Goudse Post. (2015, 8 juli). Jacht op drugshandel geopend. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=ceb7bdce-24f8-4888-aa17-e2039d7f16e8&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5GCY-MV21-JCGY-S4GB-00000-00&pdcontentcomponentid=418653&pdteaserkey=sr42&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr42&prid=20a5622a-85e1-41b1-b331-e511845d08d7>

Goudse Post. (2015, 21 oktober). Verdovende middelen. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=7e7c6575-2d53-4c3d-b3be-6ef83f41b60a&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5H6C-BH91-F001-G11T-00000-00&pdcontentcomponentid=418653&pdteaserkey=sr3&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr3&prid=bb47fe82-9893-4a06-b4b4-980690e30f9a>

Goudse Post. (2020, 1 januari). Hennep op zolder. Geraadpleegd via: <https://advance-lexis-com.proxy.library.uu.nl/document/?pdmfid=1516831&crid=c962c958-08b7-48a1-b15b-e72a13da99b0&pddocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A5XW8-SG11-JCJJ-32WD-00000-00&pdcontentcomponentid=418653&pdteaserkey=sr523&pditab=all-pods&ecomp=gb63k&earg=sr523&prid=fa7251a7-2559-4c6e-b08f-d255df6dafa7>

Bijlage 1

Tabel 1. Criminaliteitsgegevens van de netwerken

	Adonis (n=17)		Bonsai (n=6)		Ceder (n=6)		Dahlia (n=6)		Esdoorn (n=7)	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Vermogens- misdrijven	161	25	27	17	36	19	27	24	9	15
Vernielingen en misdrijven openbare orde	235	36	72	44	74	38	28	25	31	51
Geweldsmisdrijven	82	13	23	14	32	16	12	11	4	7
Seksuele misdrijven	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verkeersmisdrijven	75	12	11	7	21	11	34	31	3	5
Drugsmisdrijven	45	7	9	6	18	9	6	5	9	15
Wapenmisdrijven	7	1	2	1	3	2	0	0	2	3
Overige misdrijven	37	6	18	11	10	5	4	4	3	5
Totaal	644	100	162	100	194	100	111	100	61	100

Tabel 2. Gemiddelde en mediaan registraties misdrijven netwerken

	Adonis (n=17)		Bonsai (n=6)		Ceder (n=6)	
	<i>Gemiddelde</i>	<i>Mediaan</i>	<i>Gemiddelde</i>	<i>Mediaan</i>	<i>Gemiddelde</i>	<i>Mediaan</i>
Vermogensmisdrijven	9,5* ²⁸	5	4,5	3	6,0	3
Vernielingen en misdrijven openbare orde	13,8*	12	12,0	10	12,3*	8,5
Geweldsmisdrijven	4,8	4	3,8	1,5	5,3	3,5
Seksuele misdrijven	0,1	0	0,0	0	0,0	0
Verkeersmisdrijven	4,4	5	1,8	1,5	3,5	2
Drugsmisdrijven	2,6*	2	1,5	1,5	3,0	2,5
Wapenmisdrijven	0,4	0	0,3	0	0,5	0
Overige misdrijven	2,2*	2	3,0*	1,5	1,7	2
Totaal	37,9*	30	27,0	19	32,3	26

	Dahlia (n=4)		Esdoorn (n=7)		Totaal (n=620)	
	<i>Gemiddelde</i>	<i>Mediaan</i>	<i>Gemiddelde</i>	<i>Mediaan</i>	<i>Gemiddelde</i>	<i>Mediaan</i>
Vermogensmisdrijven	6,8	3,5	1,3	2	3,3	1
Vernielingen en misdrijven openbare orde	7,0	7,5	4,4	4	4,9	2
Geweldsmisdrijven	3,0	2,5	0,6	1	3,6	1
Seksuele misdrijven	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Verkeersmisdrijven	8,5*	8,5	0,4	0	3,1	1
Drugsmisdrijven	1,5	1,5	1,3	1	1,8	1
Wapenmisdrijven	0,0	0	0,3	0	0,3	0
Overige misdrijven	1,0	0,5	0,4	0	0,9	0
Totaal	27,8	27	8,7	8	17,9	10

* p < .05

28. Er is gekeken of er een significant verschil is tussen een netwerk en de overige drugssubjecten. Hierbij is het gemiddelde van de overige drugssubjecten vergelijkbaar met het totale gemiddelde. Dat staat gepresenteerd in de laatste kolom.

Bijlage 2 Maatschappelijke klassen

Hieronder een beschrijving van de indeling van de maatschappelijke klassen. Per maatschappelijke klasse is een overzicht gepresenteerd van de beleidscode en de omschrijving van deze code.

Vermogensmisdrijven

A10	Diefstal uit/vanaf personenauto
A11	Diefstal uit/vanaf vaartuig
A12	Diefstal uit/vanaf andere vervoermiddelen
A20	Gekwalificeerde diefstal in/uit woning
A21	Gekwalificeerde diefstal in/uit box/garage/schuur
A22	Gekwalificeerde diefstal in/uit winkel
A23	Gekwalificeerde diefstal in/uit bedrijf/kantoor
A24	Gekwalificeerde diefstal in/uit sportcomplex
A26	Gekwalificeerde diefstal in/uit school
A27	Gekwalificeerde diefstal in/uit andere gebouwen
A30	Diefstal in/uit woning (niet gekwalificeerd)
A31	Diefstal in/uit school (niet gekwalificeerd)
A32	Diefstal in/uit bedrijf/kantoor (niet gekwalificeerd)
A33	Diefstal in/uit hotel/pension (niet gekwalificeerd)
A34	Diefstal in/uit box/garage/schuur/erf (niet gekwalificeerd)
A35	Diefstal in/uit sportcomplex (niet gekwalificeerd)
A36	Diefstal in/uit andere gebouwen (niet gekwalificeerd)
A40	Zakkenrollerij/tassenrollerij
A50	Winkeldiefstal
A60	Diefstal dier
A70	Diefstal personenauto
A71	Diefstal motor
A72	Diefstal fiets
A73	Diefstal bromfiets/snorfiets
A74	Diefstal ander vervoermiddel
A75	Diefstal vaartuig
A76	Diefstal vrachtauto/bestelauto
A80	Verduistering (eventueel in dienstbetrekking)
A81	Heling
A82	Chantage/afpersing

A90	Overige (eenvoudige) diefstal
A95	Overige gekwalificeerde diefstal
B10	Diefstal met geweld uit/vanaf personenauto
B20	Gekwalificeerde diefstal met geweld in/uit woning
B22	Gekwalificeerde diefstal met geweld in/uit winkel
B23	Gekwalificeerde diefstal met geweld in/uit bedrijf/kantoor
B30	Diefstal met geweld in/uit woning (niet gekwalificeerd)
B32	Diefstal met geweld in/uit bedrijf/kantoor (niet gekwalificeerd)
B40	Zakkenrollerij/tassenrollerij met geweld
B50	Winkeldiefstal met geweld
B60	Diefstal met geweld personenauto
B63	Diefstal met geweld bromfiets/snorfiets
B70	Straatroof
B72	Overval in woning
B73	Overval op overige objecten
B74	Overval op geld- en waardetransport
B95	Overige diefstallen met geweld
F600	Oplichting
F602	Overig bedrog
F610	Vals geld aanmaken
F611	Vals geld uitgeven
F612	Vervalsingen overig
F613	Vervalsen paspoort/identiteitskaart/reisdocument
F614	Fraude met betaalproducten
F616	IE-fraude/namaakgoederen
F617	Identiteitsfraude
F620	Overige horizontale fraude
F621	Uitkeringsfraude
F624	Valse aangifte
F625	Faillissementsfraude
F636	Fraude met online handel
F649	Overige verticale fraude
F94	Witwassen

Vernielingen en misdrijven openbare orde

C10	Vernieling van/aan auto
C20	Vernieling van/aan openbaar vervoer/abri
C30	Vernieling van/aan openbaar gebouw
C40	Vernieling overige objecten
C50	Vandalisme/baldadigheid
E20	Loos inbraak-/overvalalarm
E22	Overige loos alarm
E30	Ongeval/onwel persoon
E31	Brand (geen brandstichting)
E321	Geluidsoverlast particulieren
E327	Geluidsoverlast overigen
E33	Overlast door verward/overspannen persoon
E35	Melding overlast jeugd
E36	Overlast vuurwerk (zonder gevolgen)
E38	Overlast in verband met alcohol/drugs
E391	Overlast stalker (zonder vervolg)
E392	Overlast prostitutie
E41	Overlast zwervers
E81	Loslopend dier
E82	Gevaarlijke hond
E83	Overige meldingen betreffende dieren
F0010	Overtreding APV
F010	Openbare dronkenschap
F10	Overige delicten openbare orde
F11	Openlijke geweldpleging tegen goederen
F12	Openlijke geweldpleging tegen personen
F13	Brandstichting
F15	Huisvredebreuk
F16	Lokaalvredebreuk
F17	Wederspannigheid (verzet)
F18	Niet voldoen aan bevel/vordering
F19	Overige misdrijven tegen het openbaar gezag
F8177	Ongeoorloofd afsteken vuurwerk
F95	Overtreding huisverbod

Geweldsmisdrijven

E11	Vechtpartij (zonder vervolg)
E12	Burenruzie (zonder vervolg)
E13	Huiselijke twist (zonder vervolg)
E14	Poging tot zelfdoding
E15	Steekpartij (zonder vervolg)
E16	Ruzie/twist (zonder vervolg)
F50	Discriminatie
F51	Belediging
F524	Vrouwenhandel/kinderhandel
F5293	Mensenhandel
F530	Bedreiging
F531	Overige misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid
F532	Gijzeling/ontvoering
F533	Stalking
F540	Doodslag/moord
F550	Eenvoudige mishandeling
F551	Zware mishandeling
F563	Mensenhandel uitbuiting in strafbare activiteiten

Seksuele misdrijven

F520	Openbare schennis der eerbaarheid
F521	Verkrachting
F522	Aanranding
F523	Overige zedenmisdrijven
F5231	Ontucht met dieren/dierenporno
F526	Seksueel misbruik (incest) afhankelijkheidsrelatie/wilsonbekwame
F527	Seksueel misbruik kinderen (geen incest)
F529	Overige meldingen zeden
F5291	Kinderpornografie
F5295	Sexting

Verkeersmisdrijven

D10	Verkeersongeval met uitsluitend materiele schade
D11	Verkeersongeval met letsel

D12	Verkeersongeval met dodelijke afloop
D13	Verlaten plaats na verkeersongeval
D20	Rijden onder invloed drugs/geneesmiddelen al dan niet in combinatie met alcohol
D21	Rijden onder invloed (uitsluitend alcohol)
D23	Weigeren ademanalyse
D24	Weigeren bloedproef
D27	Verdenking rijden onder invloed
D30	Invorderen rijbewijs
D31	Invorderen kentekenbewijs
D33	WOK-melding
D40	Rijden tijdens rijverbod
D41	Rijden terwijl rijbewijs is ingevorderd
D42	Rijden tijdens ontzegging rijbevoegdheid
D43	Rijden zonder rijbewijs
D44	Rijden met ongeldig verklaard rijbewijs
D50	Joyriding
D51	Vals kenteken/valse kentekenplaten
D52	Overig verkeersmisdrijf
D601	Snelheidsovertreding RVV90
D603	Overige overtredingen RVV90
D614	Niet voldoen aan inrichtingseis
D615	Overige overtreding regeling voertuigen
D62	Verkeersovertreding WVV (overige)
D631	Aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen
D633	Handhaving verkeersvoorschriften WAHV
D634	Arbeidstijdenwetgeving vervoer
D636	Goederenvervoer
D6361	Wet goederenvervoer over de weg
D637	Personenvervoer
D6371	Wet personenvervoer
D64	Verkeersovertreding kentekenreglement
D70	Agressief/onveilig rijgedrag

D72	Overige verkeerszaken
D73	Parkeerproblemen
D74	Verkeersstremming
D90	Technisch onderzoek vervoermiddelen

Drugsmisdrijven

F40	Bezit harddrugs (lijst I)
F41	Bezit softdrugs (lijst II)
F42	Handel e.d. harddrugs (lijst I)
F43	Handel e.d. softdrugs (lijst II)
F45	Vervaardigen softdrugs (lijst II)
F46	Aantreffen drugs (geen verdachte)
F47	Overige drugsdelicten

Wapenmisdrijven

E10	Schietpartij (zonder vervolg)
F70	Bezit vuurwapens
F72	Bezit overige wapens
F73	Handel overige wapens
F74	In bewaring geven wapen

Overige misdrijven

E00	Begeleiding evenement
E02	Begeleiding demonstratie
E04	Bewaking objecten
E90	Lijk(vinding) niet natuurlijke dood (geen misdrijf)
E91	Lijk(vinding) zelfdoding
E92	Lijk(vinding) natuurlijke dood
F000	Overtreding overig (Wetboek van Strafrecht)
F001	Overtreding overig
F0012	Overtreding justitiële voorwaarden
F0061	Overtreding vreemdelingenwet/-besluit

F01	Overtredingen strafrecht
F30	Valse identiteit opgeven
F91	Misdrijven wet op de kansspelen
F92	Telecommunicatiewet
F93	Misdrijven anders

Bureau Beke

Turfstraat 1

6811 HL Arnhem

T 026 443 86 19

info@beke.nl

bureaubeke.nl